

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ МОЛЛИЯ ИНСТИТУТИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

ТМИ Ректори в.в.б.
С.У. Мехмонов

2020 йил “27” 06

“КЕЛИШИЛДИ”

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

2020 йил “14” 08

Рўйхатга олинди: № БД 5230700

2020 йил “14” 08

БАНК ИШИ

ЎҚУВ ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	200 000	– Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқук
Таълим соҳаси:	230 000	– Иқтисод
Таълим йўналиши:	5230700	– Банк иши ва аудити

Тошкент – 2020

БИРИНЧИ ҚИСМ

Фан/модуль коди BAN1326		Ўқув йили 2020-2021	Семестр 2-7	ECTS - Кредитлар 26	
Фан/модуль тури Мажбурий		Таълим тили Ўзбек/рус/инглиз		Ҳафтадаги дарс соатлари 4	
1.	Фан/модуллер (семестрлар)	Аудитория машғулотлари (соат)		Мустақил таълим (соат)	Жами юклама (соат)
	Банк иши	360		420	780

2.	I. ФАННИНГ МАЗМУНИ Фанни ўқитишдан мақсад – банк иши мутахассислиги бўйича ўқишга қабул қилинган талабаларни Ўзбекистон Республикаси банк тизими, унинг тузилиши, фаолият юритиши, шунингдек, тижорат банкларининг фаолияти, операциялари ҳамда мамлакатимиз иқтисодиётида тутган ўрни ҳақида дастлабки кўникма ва тасаввур шакллантиришга қаратилган. Шунингдек, талабаларга пулнинг зарурлиги, моҳияти, пул назариялари ва пул айланмаси, кредит ва кредит муносабатлари, банклар ва банк тизими, валюталарнинг халқаро миқёсдаги ҳаракатини ташкил қилиш бўйича чуқур назарий ва амалий билимлар бериш ҳамда уларни амалиётда татбиқ этиш кўникмасини ҳосил қилишдан иборат. Фаннинг вазифаси - талабалар учун мутахассислик фанлари мазмуни тўғрисида маълумот бериш ҳамда ушбу фанларнинг мақсади, вазифалари, предмети, бошқа иқтисодий фанлар билан алоқадорлиги, аҳамияти, ўқитиш услублари ва баҳолаш мезонлари ҳақида билим бериш ҳисобланади. Шунингдек, пулнинг келиб чиқиши ва зарурлиги, пулнинг моҳияти ва пул муомаласи қонунлари, пул айланмаси ва пул тизими, кредитнинг моҳияти ва принциплари, кредитнинг шакллари ва турлари, банк тизими ва унинг таркиби, тижорат банклари операциялари, нобанк молия кредит институтлари фаолияти, халқаро валюта муносабатларини ташкил қилиш ва тартибга солиш асослари хусусидаги назарий билимлар, амалий кўникмаларни ўрганиш ҳамда аҳамиятини очиб бериш. II. АСОСИЙ НАЗАРИЙ ҚИСМ (МАЪРУЗА МАШҒУЛОТЛАРИ) II.1. ФАН ТАРКИБИГА ҚУЙИДАГИ МАВЗУЛАР КИРАДИ: 1-Модуль. Банк ва касбий фаолият асослари 1-мавзу. “Банк иши ва аудити” йўналишида мутахассисликка қўйилган талаблар ва фанлар мазмуни. “Банк иши ва аудити” йўналишида мутахассисликка қўйилган талаблар. Мутахассислик фанлари ва уларнинг мазмуни. Банк соҳасига доир бўлган ҳуқуқий ва меъёрий ҳужжатлар.
-----------	---

2-мавзу. Банк тизими ва уни мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги ўрни

Эмиссион фаолиятни марказлаштириш ва банк тизимини вужудга келиш шарт-шароитлари. Эмиссион марказнинг мамлакат банк тизимининг баркарорлигини таъминлашдаги роли. Тижорат банклари фаолиятини тартибга солиш. Банкнинг бош офиси, банкнинг минтақавий, шаҳар, туман филиаллари, банк бўлимлари, минибанклар. Банк фаолиятида қўлланиладиган ҳужжатларни юритиш ва расмийлаштириш: далолатнома, ариза, тафтиш хулосаси, кредит хулосаси, даъво аризалари, расмий хат ва бошқа ҳужжатлар. Банкларнинг мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги роли.

3-мавзу. Банк ходимининг касб одоб-ахлоқи кодекси ва унинг мазмун моҳияти

Банк ходимининг касб одоб-ахлоқи кодекси. Касб одоб-ахлоқи меъёрлари ва анъаналарга сўзсиз риоя қилиш. Жамият ва давлат олдидаги ўзининг фукаролик ва профессионал бурчларини англаш, амалдаги қонунчилик меъёрларига асосланган давлат органларининг талабларини ўз вақтида ва тўлиқ бажариш. Ўзига олинган мажбуриятларга риоя қилиш ва юқори савияли ва сифатли хизмат кўрсатилишини таъминлаш. Ўзаро ҳурмат, ҳамфикрлик ва ўзаро ёрдам бериш асосида халқаро профессионал алоқаларни ўрнатиш ва ривожлантириш; корпоратив бошқарув, шунингдек, банк хизматларини кўрсатишда ҳалоллик юзасидан ички ва ўзаро назоратни ўрнатиш. Ўз иш фаолиятининг сифати ва натижалари бўйича жавобгарликнинг тўлақонлилиги.

4-мавзу. Жаҳон банк амалиётида содир бўлаётган ўзгаришлар

Молиявий глобаллашув шароитида Марказий банкларнинг монетар сиёсати режимларининг трансформация бўлиши. Европада уч поғонали банк тизимининг юзага келиши. Инвестицион банклар ва универсал тижорат банклари фаолиятидаги ўзаро фарқларнинг тобора йўқолиб бориши.

5-мавзу. Курс иши, битирув малакавий ишига қўйиладиган талаблар ва банкларда малакавий амалиёт ўтиш ва ҳисобот тайёрлаш тартиби

Курс иши ва битирув малакавий ишини ёзиш бўйича услубий қўникмаларни шакллантириш. Танишув амалиёти. Ишлаб чиқариш амалиёти. Битирув-олди малакавий амалиёт. Амалиёт даврида тегишли ҳужжатларни йиғиш ва ҳисоботни шакллантириш.

2-Модуль. Пул ва банкларнинг назарий асослари

6-мавзу. Пулнинг пайдо бўлиши, зарурлиги ва функциялари

Пул, унинг келиб чиқиши ва зарурлиги. Қиймат шакллари эволюцияси. Қийматнинг оддий ёки тасодикий шакли. Қийматнинг тўлиқ ёки кенгайтирилган шакли. Қийматнинг умумий шакли. Қийматнинг пул шакли. Олтин пул сифатида. Пулнинг моҳияти. Пулнинг ўзига хос хусусиятлари. Пул умумий эквивалент сифатида. Пул шакллари ва турларининг эволюцияси. Тўлақонли ёки ҳаққоний пуллар: уларнинг турлари ва эволюцияси. Кредит

пуллари ва уларнинг турлари: вексель, банкнота ва чек. Қоғоз пулларнинг пайдо бўлиши ва эволюцияси. Электрон пуллар. Товар пуллар. Пулнинг функциялари: қиймат ўлчови функцияси; муомала воситаси функцияси; тўлов воситаси функцияси; жамғариш воситаси функцияси; жаҳон пули функцияси. Пулнинг функциялари бўйича Европа ва Америка мактаблари тарафдорлари қарашлари: алмашув воситаси функцияси, ҳисоб бирлиги функцияси, жамғариш воситаси функцияси.

7-мавзу. Пул назариялари

Пулнинг металллик назариясининг юзага келиш шарт-шароитлари. Пулнинг металилик назариясининг асосчилари ва намоёндалари: У.Стеффорд, Т.Мен, Д.Норс, Ж.Чайлд, А.Монкретен, Ж.Колбер, И.Юсти, Г.Скаруффи, Ф.Галиани. Илк меркантилистлар ва уларнинг назарий қарашлари. Фаол “пул баланси” тушунчаси. Сўнгги меркантилистлар ва уларнинг назарий қарашлари. “Умумий савдо баланси” тушунчаси. XIX ва XX асрларда пулнинг металилик назариясини ривожлантиришга бўлган уринишлар. Пулнинг металилик назариясига нисбатан танқидий қарашлар. Пулнинг номиналлик назариясининг юзага келиш шарт-шароитлари ва асосий қоидалари. Пулнинг номиналлик назариясининг асосчилари ва намоёндалари: Ж.Беркли, Г.Кнапп, Ф.Бендиксен. Пулнинг номиналлик назариясини XX асрда ривожланиши. Пулнинг миқдорийлик назарияси. Пулнинг айланиш тезлиги ва алмашув тенгламаси. Пулнинг миқдорийлик назариясида пулларга бўлган талаб талқини. Ж.М.Кейнснинг “ликвидлилиқни афзал кўриш” назарияси. Пулларга бўлган талаб омиллари: транзакцион омил, эҳтиёткорлик омил, спекулятив омил. Ж.М.Кейнс назариясини ривожлантирилиши. М.Фридменнинг замонавий миқдорийлик назарияси. М.Фридмен ва Ж.М.Кейнс назариялари ўртасидаги фарқлар.

8-мавзу. Пул айланмаси ва унинг таркиби

Пул айланмаси тушунчасининг мазмуни. Тўлов айланмаси ва унинг таркиби. Пулларнинг нақд пулсиз айланмадаги ҳаракат йўналишлари. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларни ташкил қилиш тамойиллари. Нақд пулсиз ҳисоб-китоб шакллари. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг афзалликлари. Пулларнинг нақд айланмадаги ҳаракат йўналишлари. Пул айланмасининг таркиби: товарсиз пул айланмаси; пулларнинг товарлар билан боғлиқ айланмаси; нақдсиз пул айланмаси; нақд пул айланмаси; бир шаҳар ичидаги айланма; шаҳарлараро айланма. Нақд пул айланмаси тушунчасининг мазмуни. Нақд пул айланмасининг зарурлиги. Нақд пулларни муомалага чиқариш ва муомаладан олиш тартиби. Пул массаси, унинг моҳияти ва таркиби. Пул массасини миқдорий ўлчаш. Муомала учун зарур бўлган пул миқдорини аниқлаш. Пулнинг айланиш тезлиги. Пул мультипликатори. Монетазация коэффициенти. Пул агрегатлари ва уларнинг таркиби. Федерал резерв тизимининг пул агрегатлари. Европа давлатларида пул агрегатлари. Россия Федерациясида пул агрегатлари. Ўзбекистон Республикасида пул агрегатлари ва уларнинг таркиби.

9-мавзу. Пул тизими: мазмуни, турлари ва элементлари

Пул тизими ва унинг мазмуни. Пул тизими шакллари ва уларнинг эволюцияси: биметаллизм, монометаллизм. Олтинга алмашинмайдиган кредит

пуллар тизими. Пул тизими элементлари. Баъзи хорижий давлатлар пул тизимининг ўзига хос хусусиятлари. Ўзбекистон Республикаси пул тизими барқарорлигини таъминлаш йўллари. Ўзбекистон Республикаси пул тизими ва унинг ривожланиши. Миллий пул тизими элементларининг шаклланиши. Миллий валюта. Миллий валюта сумнинг муомалага киритилиши. Ўзбекистон Республикаси пул тизимининг субъектлари ва уларнинг вазифалари. Миллий валюта курси ва унга таъсир этувчи омиллар. Пул тизими барқарорлигини таъминлаш йўллари.

10-мавзу. Инфляция ва унга қарши курашиш йўллари

Инфляция тушунчасининг мазмуни. Инфляцияни юзага келтирувчи сабаблар. Инфляциянинг турлари: талаб инфляцияси; таклиф инфляцияси; яширин инфляция; судралувчи инфляция; шиддатли инфляция; гиперинфляция; локал инфляция; глобал инфляция. Инфляция манбалари. Инфляция ва ишсизлик. Инфляция ва давлат бюджети. Инфляциянинг ижтимоий-иқтисодий оқибатлари. Инфляциянинг макроиқтисодий ўсиш суръатларига таъсири. Инфляциянинг инвестицион жараёнларга таъсири. Инфляциянинг аҳоли турмуш даражасига таъсири. Инфляцияга қарши курашиш йўллари. Пул ислохотларини амалга оширишнинг зарурлиги. Пул ислохотларини амалга ошириш шарт-шароитлари. Пул ислохотлари турлари ва уларни амалга ошириш усуллари. Деноминация ва уни амалга ошириш тартиби. Нуллификация ва уни амалга ошириш тартиби. Ўзбекистон Республикасида амалга оширилган пул ислохотлари ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари.

11-мавзу. Кредитнинг зарурлиги, функциялари, турлари ва шакллари

Кредит ва унинг мазмуни. Кредитнинг зарурлиги. Фондлар айланиши ва кредитнинг зарурлиги. Кредит муносабатлари ва уларнинг турлари. Кредитнинг тамойиллари. Кредитнинг объектлари ва субъектлари. Кредитнинг функциялари. Кредит қонунлари. Кредитнинг турлари. Кредитнинг шакллари. Кредитлашнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари. Тармоқларни кредитлашнинг хусусиятлари.

12-мавзу. Кредит бўйича фоиз ставкалар ва уларга таъсир қилувчи омиллар

Кредитнинг тўловлилик тамойили. Фоиз ставкалар ва уларни ўлчаш. Кредитнинг баҳоси тушунчаси. Номинал фоиз ставкаси. Реал фоиз ставкаси. Оддий фоизлар. Мураккаб фоизлар. Кредит бозори ва унинг инструментлари. Пул таклифи. Фишер эффекти. Фоиз ставкалари бўйича назариялар. Кредит фоизига таъсир қилувчи омиллар.

3-Модуль. Банк тизими ва халқаро иқтисодий муносабатлар

13-мавзу. Банкларнинг келиб чиқиши ва банк тизими

Банк, банкларнинг пайдо бўлиши, мақсади ва вазифалари. Дастлабки банкларнинг пайдо бўлиши ва уларнинг операциялари. Италияда банкларнинг валюта алмаштириш операцияларини амалга ошириш зарурияти туфайли юзага келиши. АҚШ федерал захира тизимининг ташкил этилиши. Швеция

Рикс банкининг ташкил этилиши. Англия Марказий банкининг юзага келиши. Япония Марказий банкининг ташкил этилиши. Европа Марказий банкининг юзага келиши. Тижорат банкларининг пайдо бўлиши ва ривожланиши. Банк тизими ва унинг турлари. Кредит тизими ва унинг таркиби. Банкларнинг турлари. Замонавий банк тизимлари.

14-мавзу. Ўзбекистон Республикаси банк тизими ва унинг таркиби

Ўзбекистон Республикаси банк тизими ва унинг шаклланиши. Ўзбекистон Республикаси банк тизими ва банклар фаолиятининг ҳуқуқий асослари. Ўзбекистон Республикаси банк тизимининг ривожланиш босқичлари. Ўзбекистон Республикаси банк тизимининг таркиби.

15-мавзу. Марказий банк ва унинг функциялари

Марказий банкнинг юридик шахс сифатидаги мақоми ва функциялари. Марказий банкнинг ташкилий ва функционал таркиби. Марказий банкнинг бошқарув тизими. АҚШ федерал захира тизимининг бошқарув органлари: бошқарувчилар кенгаши, очиқ бозордаги операциялар бўйича федерал қўмита. Марказий банкнинг операциялари. Европа Марказий банкининг бошқарув органлари ва уларнинг ваколатлари. Япония Марказий банкининг бошқарув органлари ва уларнинг ваколатлари. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мақсади, вазифалари, функциялари. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг операциялари. Марказий банкнинг банкларнинг банки сифатидаги фаолияти.

16-мавзу. Марказий банкнинг мустақиллиги

Марказий банкнинг иқтисодий мустақиллиги ва уни белгиловчи мезонлар. Марказий банкнинг мустақиллиги ва уни белгиловчи мезонлар. Ўтиш иқтисодиётида марказий банклар. Хорижий давлатларда марказий банкнинг мустақиллигини белгиловчи индекслар. Уларга қиёсий тавсиф. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг мустақиллиги.

17-мавзу. Тижорат банклари ва уларнинг функциялари

Тижорат банклари фаолиятини ташкил қилиш асослари ва уларнинг функциялари. Тижорат банкларининг турлари. Улгуржи банклар. Чакана банклар. Аралаш банклар. Универсал тижорат банклари. Инвестицион банклар. Ихтисослашган тижорат банклари ва улар фаолиятининг ўзига хос хусусиятлари. Тижорат банкларининг ташкилий ва функционал тузилиши. Банклар консолидацияси ва умуммиллий банклар.

18-мавзу. Тижорат банкларининг операциялари

Тижорат банкларининг пассив операциялари. Тижорат банкларининг актив операциялари. Тижорат банкларининг актив-пассив операциялари. Тижорат банкларининг воситачилик операциялари. Тижорат банкларининг кредит операциялари ва унинг миллий иқтисодиётга таъсири. Тижорат банкларининг аҳоли бўш пул маблағларини жалб қилиш борасидаги фаолияти.

19-мавзу. Нобанк молия-кредит муассасалари

Нобанк молия-кредит муассасаларининг зарурлиги. Нобанк молия-кредит муассасаларининг актив ва пассив операциялари. Кредит уюшмалари.

Ломбардлар, ссуда-жамғарма ассоциациялари. Ўзаро жамғарма банклари. Микромолиявий ташкилотлар, суғурта компаниялари, пенсия фондлари, молия компаниялари. Ўзаро фондлар. Хорижий давлатларда нобанк молия-кредит ташкилотлари фаолиятининг хусусиятлари. Ўзбекистон Республикасида нобанк кредит ташкилотлари улар фаолиятининг ҳуқуқий-иқтисодий асослари.

20-мавзу. Банк инқирозлари

Банк инқирози тушунчаси. Банк инқирозини белгиловчи мезонлар. АҚШда юз берган банк инқирозлари. Скандинавия давлатларида, Лотин Америкасида, Россия ва Шарқий Европа, Япония ва Шарқий Осиё мамлакатларида юз берган банк инқирозлари.

21-мавзу. Пулнинг халқаро муносабатлардаги ҳаракати

Пулнинг халқаро муносабатлардаги ҳаракатини юзага келтирувчи омиллар. Эркин ишлатиладиган валюталар. Халқаро резерв валюталар. Қаттиқ валюталар. Юмшоқ валюталар. Халқаро валюта бозори. Валюта курслари. Валюта курсига таъсир қилувчи омиллар. Валюта курси режимлари. Савдо баланси, тўлов баланси ва уларнинг ҳолати.

22-мавзу. Халқаро молия институтлари, уларнинг мақсади ва функциялари

Халқаро молия институтлари ва уларнинг вужудга келиши. Осиё тараққиёт банки, унинг мақсади ва функциялари. Европа тикланиш ва тараққиёт банки, унинг мақсади ва функциялари. Ислон тараққиёт банки, унинг мақсади ва функциялари. Халқаро валюта фонди, унинг мақсади ва функциялари. Жаҳон банки, унинг мақсади ва функциялари. Осиё инфратузилмаларни инвестициялаш банки, Халқаро молия корпорацияси ва уларнинг мақсади ва функциялари.

4-Модуль. Тижорат банклари фаолиятини ташкил этиш асослари ва банк операциялари

23-мавзу. Ўзбекистон Республикаси банк тизими, бошқа кредит муассасалари ва банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси

Банклар, банк тизими ва унинг ривожланиш босқичлари. Маҳаллий ва хорижий амалиётда банкларнинг турлари, уларнинг ташкил этилиш хусусиятлари. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг вазифалари ва функциялари. Тижорат банклари ва уларнинг ташкилий тузилиши. Тижорат банкларининг функциялари ва операциялари. Нобанк кредит ташкилотлари, улар фаолиятининг ҳуқуқий асослари ва хусусиятлари. Ломбардлар ва микрокредит ташкилотларининг таркиби ва вазифалари. Ўзбекистон Республикаси ва хорижий давлатларда банк тизими, нобанк ташкилотлари фаолиятининг ўзига хос ва қиёсий жиҳатлари.

2020-2025 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси ва унинг асосий йўналишлари. Банкларда давлат улушини камайтириш ва банклараро рақобатни ривожлантириш масалалари

24-мавзу. Тижорат банкларини ташкил этишнинг ҳуқуқий ва иқтисодий

асослари

Тижорат банклари фаолиятини ташкил этишнинг иқтисодий асослари. Банкларни давлат рўйхатидан ўтказиш ва лицензиялаш тартиби. Тижорат банкларини очиш учун устав фондининг минимал миқдори ва унинг аҳамияти. Устав фондини шакллантириш манбалари. Тижорат банклари фаолиятини қайта ташкил этиш шакллари. Банкларга васийлик тайинлаш. Тижорат банкларини тугатиш тартиби.

25-мавзу. Тижорат банклари пасивлари таркиби, уларни жойлашиши ва диверсификацияси

Тижорат банкларининг ресурслари, уларнинг таркиби ва тавсифи. Банкларнинг пасив операциялари, уларнинг турлари. Тижорат банклари пасив операцияларининг балансда жойлашиши. Тижорат банкининг капитали унинг таркиби ва етарлилигига қўйилган талаблар. Банк капитали ва унинг самарадорлигини ошириш йўллари. Банк капитали етарлилиги бўйича халқаро талаблар. Тижорат банкларининг жалб қилинган маблағлари. Тижорат банкларининг депозит ва нодепозит операцияларининг тавсифи. Тижорат банкларининг талаб қилиб олингунча, жамғарма ва муддатли депозитлар бўйича операцияларининг моҳияти. Аҳоли пул жамғармалари ва уларнинг ижтимоий-иқтисодий мазмуни. Аҳоли омонатларини кафолатлашнинг ҳуқуқий асослари. Тижорат банкларининг кредит потенциали ва унинг аҳамияти. Банклараро кредит ресурслари, унинг аҳамияти ва уни ўтказиш тартиби. Хўжалик юритувчи субъектларнинг банк ҳисобварақларидан пул маблағларини ҳисобдан чиқариш тартиби. Тижорат банкларининг ресурслари ва уларни бошқариш масалалари.

26-мавзу. Тижорат банкларининг активлари таркиби, уларни жойлашиши ва диверсификацияси

Банк активлари таркиби ва уларни балансда жойлашиши. Банк активларининг сифати даражаси ва банк активларининг диверсификацияси. Тижорат банкларининг актив операциялари. Тижорат банкларининг активларини бошқариш усуллари. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида тижорат банклари активларини бошқариш стратегияси. Тижорат банкларида мажбурий заҳираларни ташкил этиш тартиби ва унинг зарурияти. Эмиссия касса операцияларини амалга ошириш тартиби.

27-мавзу. Тижорат банкларининг валюта операциялари

Валюта ва валюта курси тушунчаси. Валюта операцияларини ташкил этишнинг ҳуқуқий асослари. Валюта позицияси ва назорати. Жорий ва муддатли валюта операциялар. Хеджерлаш ва унинг валюта муносабатларини ташкил қилишдаги роли. Ўзбекистон Республикаси валюта бозорининг шаклланиши. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида хорижий валюталарга бўлган талаб ва таклиф (экспортга йўналтирилган корхоналар фаолиятини қўллаб-қувватлаш нуқтаи назаридан)ни мувофиқлаштириш масалалари.

28-мавзу. Тижорат банкларининг қимматли қоғозлар билан операциялари Қимматли қоғозлар тушунчаси ва унинг турлари. Қимматли қоғозлар

бозори ва унинг иштирокчилари. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг ва тижорат банкларининг қимматли қоғозлар билан операциялари. РЕПО операциялари. Андеррайтинг операциялари. Траст операциялари. Қимматли қоғозлар билан баланс ва нобаланс операциялари. Фонд биржаси ва депозитарийлар фаолияти билан банк тизимининг ўзаро ҳамкорлик даражаси. Фонд бозорларига молиявий-иқтисодий инқирознинг таъсири ва унда юзага келган танглик сабаблари ва оқибатлари.

29-мавзу. Тижорат банкларининг фоиз сиёсати

Тижорат банклари фоиз сиёсати ҳақида умумий тушунча. Фоиз ставкаларининг турлари. Кредит баҳоси ва уни ўрнатиш тартиби. Фоиз ставкаси ва кредит баҳосига таъсир этувчи омиллар. Кредит нархи. Маржа ва унинг ҳисобланиши. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози шароитида хорижий мамлакатларда кредитлар фоизининг ўзгариши сабаблари ва унинг Ўзбекистонда ўзига хослиги.

5-Модуль. Тижорат банкларида кредитлаш тартиби ва амалиёти

30-мавзу. Кредитлашни ташкил этиш асослари

Тижорат банкларида кредитлашни ташкил этиш. Унинг ҳуқуқий – услубий асослари. Кредитлаш қоидалари ва тартиби. Кредит муносабатларининг объекти ва субъектлари. Кредит механизми ва унинг элементлари. Кредитлаш тамойиллари ва усуллари. Кредитлаш ва ссуда счётларининг турлари. Хўжалик субъектларини кредитлаш механизмини такомиллаштириш йўллари.

31-мавзу. Айланма маблағлар ва мижозларнинг кредитга лаёқатлилигини баҳолаш усуллари

Айланма маблағлар тушунчаси ва унинг таркиби. Айланма маблағларни ташкил этиш манбалари ва кредитнинг роли. Кредитга лаёқатлилиқ тушунчаси. Мижознинг кредитга лаёқатлилигининг асосий ва қўшимча кўрсаткичлари. Бизнес режа ва уни кредитлаш жараёнидаги ўрни. Тижорат банклари томонидан айланма маблағларни тўлдириш учун бериладиган кредитларни расмийлаштириш тартиби. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда корхоналарни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлашда тижорат банкларининг роли.

32-мавзу. Кредитнинг таъминоти ва унинг шакллари

Кредитнинг таъминоти тушунчаси ва унинг аҳамияти. Кредит бўйича таъминотнинг турлари: а)гаров, б)кафиллик, в)кафолат, с)суғурта, д)депозит. Таъминотларни расмийлаштиришнинг ҳуқуқий асослари. Гаров реестри ва унинг кредит таъминотидаги аҳамияти. Кредитнинг қайтарилишида гаров ва бошқа таъминот шакллариининг тутган ўрни. Бирламчи ва иккиламчи таъминот. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида кредит таъминоти билан боғлиқ муаммолар.

33-мавзу. Тижорат банкларининг кредит сиёсати, кредитлаш жараёнлари ва унинг босқичлари

Тижорат банклари кредит сиёсати ва унинг зарурлиги. Кредитлаш босқичлари ҳақида тушунча. Тижорат банкларининг кредит сиёсатига қўйиладиган Марказий банк талаблари. Тижорат банкларининг кредит сиёсати ва унинг мезонлари. Тижорат банкларининг кредит сиёсати ва унинг ўзига хос хусусиятлари. Тижорат банклари кредит сиёсатининг бажарилиши устидан назорат. Кредит ҳужжатлари йиғмажилдини ташкил қилиш. Банк ва миждозларнинг шерикчилик муносабатлари ва уларни мустаҳкамлаш. Кредит шартномаси, унинг мазмуни ва аҳамияти. Кредит шартномаси бажарилиши устидан назорат ва қўриладиган чоралар. Ссуда ҳисоб варағидан кредит бериш ва қайтариш тартиби. Кредитлаш жараёнини ташкил қилишда кредит мониторинги ва унинг аҳамияти. Кредитларни таснифланиши ва улар бўйича захира ташкил қилиш. Умидсиз кредитларни балансдан ташқарига чиқариш тартиби. Кредитларни ҳисобдан чиқариш амалиёти. Ўзбекистон Республикасида иқтисодиётни модернизациялаш шароитида кредит таснифланиши билан боғлиқ муаммолар.

34-мавзу. Алоҳида кредит турлари

Алоҳида ҳисоб варағидан кредитлаш ва кредит линиясини очиб кредитлаш тартиби. Контокоррент счеидан кредитлаш. Овердрафт бўйича кредитлаш ва уни ўзига хос хусусиятлари. Ломбард кредити ва ундан фойдаланиш имкониятлари. Револьвер кредитини бериш тартиби ва унинг аҳамияти. Истеъмол кредити ҳақида тушунча. ва уни расмийлаштириш шартлари. Таълим кредитини бериш тартиби ва унинг аҳамияти. Ипотека кредити ва ундан фойдаланиш имкониятлари. Тижорат банклари томонидан ёш оилаларга ажратиладиган кредитлар ва улардан фойдаланиш шартлари. Тижорат банклари томонидан синдикатлашган кредитларни бериш тартиби. Хорижий давлатлар амалиётида мавжуд баъзи кредит турлари ва уларни ажратиш тартиби.

35-мавзу. Иқтисодиётнинг устувор тармоқларини кредитлашнинг ўзига хос хусусиятлари

Кичик бизнес ҳақида тушунча ва унинг Республика иқтисодиётидаги ўрни. Кичик бизнесни кредитлашни ташкил қилиш асослари. Тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитлаш жамғармасини ташкил етиш асослари ва шакллантирилиши. Имтиёзли кредитлаш жамғармаси ҳисобидан хўжалик субъектларини кредитлаш тартиби. Кичик бизнес субъектларини миллий валютада кредитлаш тартиби ва унинг аҳамияти. Кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларига айланма маблағларни тўлдириш учун ажратиладиган кредитларни ўзига хос хусусиятлари. Тижорат банклари томонидан давлат мақсадли жамғармалари кредит линиялари ҳисобидан имтиёзли микрокредитлар бериш тартиби. Тижорат банклари томонидан микролизингни расмийлаштириш тартиби ва унинг аҳамияти. Кичик бизнес лойиҳаларини чет эл инвестицияси ва бошқа манбалар ҳисобидан молиялаш. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда оилавий тадбиркорлик, хизмат кўрсатиш ва сервис ҳамда касаначилик соҳаларининг барқарор ривожланишида банкларнинг роли. Оилавий тадбиркорликни кредитлаш тартиби. Кичик бизнес ва оилавий тадбиркорликни кредитлаш бўйича хориж амалиёти.

Республикаимиз иқтисодиётида қишлоқ хўжалигини тутган ўрни ва ундаги ислохотлар.Тижорат банклари томонидан қишлоқ хўжалигини кредитлаш тартиби. Давлат эҳтиёжлари учун пахта ва ғаллани етиштиришни имтиёзли кредитлаш. Бўлғуси ҳосилни гаровга олган ҳолда кредитлаш ва унинг аҳамияти. Ерга эгалик қилиш ҳуқуқини гаровга олган ҳолда кредитлаш тартиби. Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликлари эҳтиёжларини, озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқишни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш бўйича хўжалик субъектлари фаолиятига банк кредитларини ажратиш тартиби. Қишлоқ хўжалиги тармоқлари ва деҳқон-фермер хўжаликларини кредитлаш бўйича хориж амалиёти.

6-Модуль. Тижорат банкларининг анъанавий ва ноанъанавий хизматлари

36-мавзу. Тижорат банкларининг факторинг операциялари

Тижорат банкларининг факторинг операциялари ва унинг моҳияти. Факторинг операцияларининг турлари ва факторинг операцияларини ўтказиш тартиби. Корхоналарни дебиторлик қарзларини қисқартиришда факторинг операцияларининг ўрни. Тижорат банкларида факторинг операцияларини ривожлантириш масалалари.

37-мавзу. Тижорат банкларининг лизинг операциялари

Лизинг операциялари ва уларнинг моҳияти. Лизинг операцияларининг турлари. Лизинг операцияларини ўтказиш тартиби ва улар билан боғлиқ рисклари. Лизинг тўловлари ва уларни аниқлаш тартиби. Тижорат банкларида лизинг операцияларини ривожлантириш масалалари.

38-мавзу. Тижорат банкларининг янги хизмат турлари

Тижорат банклари томонидан кўрсатиладиган анъанавий ва ноанъавий хизмат турлари.Пластик карточкалар ва уларни қўллаш зарурияти Пластик карточкаларнинг тўлов тизимидаги ўрни. Ўзбекистон Республикасида пластик карточкаларни қўллаш имкониятлари.Қимматликларни сақлаш ва сейф хизмати. Мижозларга иш жойида ва уйида хизмат кўрсатиш. Интернет банкинг хизматлари. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда 2020-2025 йилларда банк хизматларини ривожлантириш истиқболлари.

39-мавзу. Тижорат банкларининг балансдан ташқари операциялари

Тижорат банкларининг балансдан ташқари операцияларининг мазмуни ва турлари. Активлар бўйича фоизлар ва воситачилик ҳақларининг балансдан ташқаридаги ҳисобининг юритилиши.Ҳосилавий инструментлар бўйича трансаксияларнинг балансдан ташқари операциялари. Банк кафолатлари бўйича балансдан ташқари операциялар. Гаров сифатидаги қимматли қоғозлар, мулклар ва мулкый ҳуқуқлар бўйича талабларнинг балансдан ташқари операциялари. Тижорат банкларида балансдан ташқари операцияларни такомиллаштириш масалалари.

40-мавзу. Тижорат банкларининг даромадлари, харажатлари ва фойдаси

Тижорат банкларининг даромадлари: фоизли ва фоизсиз даромадлари. Тижорат банкларининг фоизли ва фоизсиз харажатлари. Тижорат банкларининг операцион харажатлари. Спрэд тушунчаси ва уни ҳисоблаш тартиби. Тижорат банкларининг даромадлигини оширишда спекуляция операцияларининг ўрни. Банк даромадларини кўпайтириш йўллари. Тижорат банкларининг фойдаси ҳақида тушунча. Тижорат банклари фойдаси ва уни тақсимлаш. Тижорат банкларини солиққа тортиш тартиби. Тижорат банклари рентабеллик кўрсаткичлари. Тижорат банкларининг дивиденд сиёсати. Банк фойдасини ошириш йўллари.

41-мавзу. Тижорат банкларининг тўловга лаёқатлиги ва ликвидлиги

Тижорат банкларининг тўловга лаёқатлилиги ва ликвидлилиги ҳақида тушунча. Тижорат банкларининг ликвидлик кўрсаткичлари. Ўзбекистон тижорат банкларининг ликвидлик ҳолати. Хорижий давлатлар амалиётида тижорат банкларининг ликвидлилигини баҳолаш усуллари. Ликвидлилик ва резервларни бошқариш бўйича тижорат банкларининг сиёсати ва стратегияси. ГЕП таҳлили. Банкларни рейтинги ва уни баҳолаш усуллари. Ўзбекистонда иқтисодиётни модернизациялаш шароитида тижорат банкларининг тўловга лаёқатлилиги ва ликвидлилигини таъминлаш йўллари.

42-мавзу. Тижорат банклари рисклари ва уларни бошқариш усуллари

Банк rischi тушунчаси ва унинг турлари. Кредит rischi ва уни ҳисоблаш йўллари. Банк рискларини бошқариш масалалари. Тижорат банки riskини баҳолашда активлар диверсификациясининг ўрни. Банк рискларини суғурталаш усуллари. Банк рискларини бошқариш асослари ва уни такомиллаштириш

7-Модуль Монетар сиёсат.

43-мавзу. Монетар сиёсатнинг назарий асослари

“Монетар сиёсат” тушунчасининг мазмуни. Монетаризм пул-кредит концепцияси. Ж.М. Кейнснинг пул-кредит концепцияси. Тобиннинг портфелли таҳлил назарияси. Кейган назарияси. Хиршляйфер модели.

44-мавзу. Монетар сиёсатнинг мақсади, мақсадли кўрсаткичлари ва асосий йўналишлари

Монетар сиёсатнинг стратегик мақсадлари. Монетар сиёсатнинг тактик мақсадлари. Монетар сиёсатнинг мақсадли кўрсаткичлари (индикаторлари). Монетар сиёсатнинг асосий йўналишлари.

45-мавзу. Монетар сиёсат инструментлари ва уларнинг амал қилиш механизми

Монетар сиёсатнинг анъанавий инструментлари: мажбурий захира

сиёсати; очик бозор сиёсати; валюта сиёсати; депозит сиёсати. Монетар сиёсатнинг ноанъанавий инструментлари

46-мавзу. Пулларга бўлган талаб, пуллар таклифи ва пул агрегатлари

Пулга бўлган талаб ва уни баҳолаш. Пул таклифи ва уни тартибга солиш. Пул агрегатлари ва уларнинг таркиби

47-мавзу. Инфляцияга қарши сиёсат ва инфляцион таргетлашнинг аҳамияти

Инфляциянинг моҳияти ва оқибатлари. Инфляциянинг турлари. Инфляцион таргетлашнинг инфляцияга қарши сиёсатдаги аҳамияти.

48-мавзу. Монетар сиёсатни амалга оширишда хорижий мамлакатлар тажрибаси

Тараққий этган мамлакатларда монетар сиёсат. Ривожланаётган мамлакатларда монетар сиёсат.

49-мавзу. Ўзбекистонда монетар сиёсатнинг ўзига хос хусусиятлари

Ўзбекистонда монетар сиёсатни ислоҳ қилиш босқичлари. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки монетар сиёсатининг ўзига хос хусусиятлари. Монетар сиёсатнинг 2020 йил ва 2021-2022 йилларга мўлжалланган асосий йўналишлари.

50-мавзу. Макроиктисодий ва моливий барқарорликни мустаҳкамлашда монетар сиёсатнинг аҳамияти

Монетар сиёсатнинг макроиктисодий ўсиш суръатларининг барқарорлигини таъминлашдаги аҳамияти. Монетар сиёсатнинг банк тизимининг барқарорлигини таъминлашдаги аҳамияти.

51-мавзу. Ҳозирги замон монетар сиёсатининг долзарб муаммолари

Хорижий давлатлар замонавий монетар сиёсатининг долзарб муаммолари. Ўзбекистон Республикасида монетар сиёсатнинг долзарб муаммолари

III. Амалий машғулотлари буйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотлар учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1-Модуль. Банк ва касбий фаолият асослари

1. “Банк иши” йўналишида мутахассисликка қўйилган талаблар ва фанлар мазмуни.

2. Банк тизими ва уни мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги ўрни

3. Банк ходимининг касб одоб-ахлоқи кодекси ва унинг мазмун моҳияти

4. Жаҳон банк амалиётида содир бўлаётган ўзгаришлар

5. Курс иши, битирув малакавий ишига қўйиладиган талаблар ва банкларда малакавий амалиёт ўтиш ва ҳисобот тайёрлаш тартиби

2-Модуль. Пул ва банкларнинг назарий асослари

	6. Пулнинг пайдо бўлиши, зарурлиги ва функциялари 7. Пул назариялари 8. Пул айланмаси ва унинг таркиби 9. Пул тизими: мазмуни, турлари ва элементлари 10. Инфляция ва унга қарши курашиш йўллари 11. Кредитнинг зарурлиги, функциялари, турлари ва шакллари 12. Кредит бўйича фоиз ставкалар ва уларга таъсир қилувчи омиллар 3-Модуль. Банк тизими ва халқаро иқтисодий муносабатлар 13. Банкларнинг келиб чиқиши ва банк тизими 14. Марказий банк ва унинг функциялари 15. Тижорат банклари ва уларнинг функциялари 16. Тижорат банкларининг операциялари 17. Нобанк молия-кредит муассасалари 18. Банк инқирозлари 19. Пулнинг халқаро муносабатлардаги ҳаракати 20. Халқаро молия институтлари, уларнинг мақсади ва функциялари 4-Модуль. Тижорат банклари фаолиятини ташкил этиш асослари ва банк операциялари 1. Банклар ва банк фаолиятини ташкил этишнинг ҳуқуқий асослари 2. Банклар ва банк фаолиятини ташкил этишнинг иқтисодий асослари 3. Ўзбекистон Республикаси банк тизими, унинг хусусиятлари, муаммолари 4. Кредит ташкилотлар муаммолари ва уларнинг ечимлари 5. Ўзбекистон Республикасида банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси. 6. Маҳаллий ва хорижий амалиётда банкларнинг турлари 7. Ломбардлар ва микрокредит ташкилотларининг таркиби ва вазифалари. 8. Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси ва унинг асосий йўналишлари. 9. Банкларда давлат улушини камайтириш ва банклараро рақобатни ривожлантириш 10. Ўзбекистон Республикасида тижорат банкларини очиш учун устав капиталининг минимал миқдори талаблари зарурати, аҳамияти. 11. Устав фондини шакллантириш манбалари 12. Тижорат банклари фаолиятини қайта ташкил этиш сабаблари. 13. Банкларга васийлик тайинлаш зарурлиги ва аҳамияти 14. Тижорат банкини тугатиш йўллари. 15. Тижорат банкларининг ресурслари, уларнинг таркиби ва тавсифи. 16. Банкларнинг пасив операциялари, уларнинг турлари. 17. Тижорат банклари пасив операцияларининг балансда жойлашиши. 18. Тижорат банкининг капитали унинг таркиби ва етарлилигига қўйилган талаблар. 19. Банк капитали етарлилиги бўйича халқаро талаблар. 20. Тижорат банкларининг жалб қилинган маблағлари, депозит ва нодепозит операцияларининг турлари, тавсифи. 21. Аҳоли пул жамғармалари ва уларнинг ижтимоий-иқтисодий
--	--

мазмунни. 22. Банклараро кредит ресурслари, унинг аҳамияти ва уни ўтказиш тартиби. 23. Тижорат банкларининг ресурслари ва уларни бошқариш масалалари. 24. Банк активлари таркиби ва уларни балансда жойлашиши. 25. Банк активларининг сифати даражаси ва банк активларининг диверсификацияси. 26. Тижорат банкларининг актив операциялари ва активларни бошқариш усуллари. 27. Тижорат банкларида мажбурий заҳираларни ташкил этиш тартиби ва унинг зарурияти. 28. Эмиссия касса операцияларини амалга ошириш тартиби. 29. Валюта ва валюта курси, унинг турлари ва ҳисобланиш тартиби.. 30. Валюта операцияларини ташкил этишнинг ҳуқуқий асослари. 31. Валюта позицияси ва назорати. 32. Жорий ва муддатли валюта операциялар. 33. Хеджерлаш ва унинг валюта муносабатларини ташкил қилишдаги роли. 34. Ўзбекистон Республикаси валюта бозорининг шаклланиши ва ҳолати. 35. Қимматли қоғозлар тушунчаси ва унинг турлари. 36. Қимматли қоғозлар бозори ва унинг иштирокчилари. 37. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг ва тижорат банкларининг қимматли қоғозлар билан операциялари. 38. РЕПО операциялари. Андеррайтинг ва Траст операциялари. 39. Фонд биржаси ва депозитарийлар фаолияти билан банк тизимининг ўзаро ҳамкорлик даражаси. 40. Тижорат банклари фоиз сиёсати, унинг зарурлиги ва аҳамияти. 41. Фоиз ставкаларининг турлари. 42. Кредит баҳоси ва уни ўрнатиш тартиби, кредит баҳосига таъсир этувчи омиллар. 43. Маржа ва унинг ҳисобланиши, таъсир этувчи омиллар. 5-Модуль. Тижорат банкларида кредитлаш тартиби ва амалиёти 44. Кредитлашни ташкил этиш ва унинг ҳуқуқий – услубий асослари. 45. Кредит механизми ва унинг элементлари. 46. Кредитлаш тамойиллари ва усуллари. Кредитлаш ва ссуда счётларининг турлари. 47. Хўжалик субъектларини кредитлаш механизмини такомиллаштириш йўллари. 48. Айланма маблағларни ташкил этиш манбалари ва кредитнинг роли. 49. Мижознинг кредитга лаёқатлилигининг асосий ва қўшимча кўрсаткичлари. 50. Тижорат банклари томонидан айланма маблағларни тўлдириш учун бериладиган кредитларни расмийлаштириш тартиби. 51. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда корхоналарни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлашда тижорат банкларининг роли.

	52. Кредит бўйича таъминотнинг турлари: а)гаров, б)кафиллик, в)кафолат, с)суғурта, д)депозит. 53. Таъминотларни расмийлаштиришнинг ҳуқуқий асосларива гаров реестрининг кредит таъминотидаги аҳамияти. 54. Кредитнинг қайтарилишида гаров ва бошқа таъминот шакллариининг тутган ўрни ва бирламчи ва иккиламчи таъминот. 55. Тижорат банкларининг кредит сиёсатига қўйиладиган Марказий банк талаблари. 56. Тижорат банкларининг кредит сиёсати ва унинг мезонлари. 57. Тижорат банкларининг кредит сиёсати ва унинг ўзига хос хусусиятлари. 58. Тижорат банклари кредит сиёсатининг бажарилиши устидан назорат. Кредит ҳужжатлари йиғмажилдини ташкил қилиш. 59. Банк ва мижозларнинг шерикчилик муносабатлари ва уларни мустаҳкамлаш. 60. Кредит шартномаси бажарилиши устидан назорат ва кўриладиган чоралар. 61. Ссуда ҳисоб варағидан кредит бериш ва қайтариш тартиби. 62. Кредитлаш жараёнини ташкил қилишда кредит мониторингги ва унинг аҳамияти. 63. Кредитларни таснифланиши ва улар бўйича захира ташкил қилиш. Умидсиз кредитларни балансдан ташқарига чиқариш тартиби. 64. Кредитларни ҳисобдан чиқариш амалиёти. 65. Алоҳида ҳисоб варағидан кредитлаш ва кредит линиясини очиб кредитлаш тартиби. 66. Овердрафт бўйича кредитлаш ва уни ўзига хос хусусиятлари. Ломбард кредити ва ундан фойдаланиш имкониятлари. 67. Револьвер кредитини бериш тартиби ва унинг аҳамияти. 68. Истеъмол кредити ҳақида тушунча ва уни расмийлаштириш шартлари. 69. Таълим кредитини бериш тартиби ва унинг аҳамияти. 70. Ипотека кредити ва ундан фойдаланиш имкониятлари. 71. Тижорат банклари томонидан ёш оилаларга ажратиладиган кредитлар ва улардан фойдаланиш шартлари. 72. Тижорат банклари томонидан синдикатлашган кредитларни бериш тартиби. 73. Хорижий давлатлар амалиётида мавжуд баъзи кредит турлари ва уларни ажратиш тартиби. 74. Кичик бизнесни кредитлашни ташкил қилиш асослари. 75. Тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитлаш жамғармасини ташкил етиш асослари ва шакллантирилиши. 76. Имтиёзли кредитлаш жамғармаси ҳисобидан хўжалик субъектларини кредитлаш тартиби. 77. Кичик бизнес субъектларини миллий валютада кредитлаш тартиби ва унинг аҳамияти. 78. Кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларига айланма маблағларни тўлдириш учун ажратиладиган кредитларни ўзига хос хусусиятлари. 79. Тижорат банклари томонидан давлат мақсадли жамғармалари кредит линиялари ҳисобидан имтиёзли микрокредитлар бериш тартиби. 80. Тижорат банклари томонидан микролизингни расмийлаштириш
--	--

тартиби ва унинг аҳамияти. 81. Кичик бизнес лойиҳаларини чет эл инвестицияси ва бошқа манбалар ҳисобидан молиялаш. 82. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда оилавий тадбиркорлик, хизмат кўрсатиш ва сервис ҳамда касаначилик соҳаларининг барқарор ривожланишида банкларнинг роли. 83. Оилавий тадбиркорликни кредитлаш тартиби. 84. Кичик бизнес ва оилавий тадбиркорликни кредитлаш бўйича хориж амалиёти. 85. Республикамиз иқтисодиётида қишлоқ хўжалигини тутган ўрни ва ундаги ислохотлар. 86. Тижорат банклари томонидан қишлоқ хўжалигини кредитлаш тартиби. 87. Давлат эҳтиёжлари учун пахта ва ғаллани етиштиришни имтиёзли кредитлаш. 88. Бўлғуси ҳосилни гаровга олган ҳолда кредитлаш ва унинг аҳамияти. 89. Ерга эгалик қилиш ҳуқуқини гаровга олган ҳолда кредитлаш тартиби. 90. Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликлари эҳтиёжларини, озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқишни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш бўйича хўжалик субъектлари фаолиятига банк кредитларини ажратиш тартиби. 91. Қишлоқ хўжалиги тармоқлари ва деҳқон-фермер хўжаликларини кредитлаш бўйича хориж амалиёти 6-Модуль. Тижорат банкларининг анъанавий ва ноанъанавий хизматлари 92. Факторинг операцияларининг турлари ва факторинг операцияларини ўтказиш тартиби. 93. Корхоналарни дебиторлик қарзларини қисқартиришда факторинг операцияларининг ўрни. 94. Лизинг операцияларининг турлари. 95. Лизинг операцияларини ўтказиш тартиби ва улар билан боғлиқ рисклари. 96. Лизинг тўловлари ва уларни аниқлаш тартиби. 97. Тижорат банклари томонидан кўрсатиладиган анъанавий ва ноанъавий хизмат турлари. 98. Ўзбекистон Республикасида пластик карточкаларни қўллаш имкониятлари. 99. Қимматликларни сақлаш ва сейф хизмати. 100. Мижозларга иш жойида ва уйида хизмат кўрсатиш. 101. Интернет банкинг хизматлари. 102. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда 2020-2025 йилларда банк хизматларини ривожлантириш истиқболлари. 103. Тижорат банкларининг балансдан ташқари операцияларининг мазмуни ва турлари. 104. Активлар бўйича фоизлар ва воситачилик ҳақларининг балансдан ташқаридаги ҳисобининг юритилиши. 105. Ҳосилавий инструментлар бўйича трансаксияларнинг балансдан ташқари операциялари. 106. Банк кафолатлари бўйича балансдан ташқари операциялар. 107. Гаров сифатидаги қимматли қоғозлар, мулклар ва мулкый ҳуқуқлар
--

бўйича талабларнинг балансдан ташқари операциялари. 108. Тижорат банкларининг даромадлари: фоизли ва фоизсиз даромадлари. 109. Тижорат банкларининг фоизли ва фоизсиз харажатлари. 110. Тижорат банкларининг операцион харажатлари. 111. Спрэд тушунчаси ва уни ҳисоблаш тартиби. 112. Тижорат банкларининг даромадлилигини оширишда спекуляция операцияларининг ўрни. 113. Банк даромадларини кўпайтириш йўллари. 114. Тижорат банкларининг фойдаси ҳақида тушунча. 115. Тижорат банклари фойдаси ва уни тақсимлаш. 116. Тижорат банкларини солиққа тортиш тартиби. 117. Тижорат банклари рентабеллик кўрсаткичлари. 118. Тижорат банкларининг дивиденд сиёсати. 119. Банк фойдасини ошириш йўллари. 120. Тижорат банкларининг тўловга лаёқатлилиги ва ликвидлилиги ҳақида тушунча. 121. Тижорат банкларининг ликвидлик кўрсаткичлари. 122. Ўзбекистон тижорат банкларининг ликвидлик ҳолати. 123. Хорижий давлатлар амалиётида тижорат банкларининг ликвидлилигини баҳолаш усуллари. 124. Ликвидлилик ва резервларни бошқариш бўйича тижорат банкларининг сиёсати ва стратегияси. 125. ГЕП таҳлили ва банкларни рейтинги ва уни баҳолаш усуллари. 126. Ўзбекистонда иқтисодийни модернизациялаш шароитида тижорат банкларининг тўловга лаёқатлилиги ва ликвидлилигини таъминлаш йўллари. 127. Банк rischi тушунчаси ва унинг турлари. 128. Кредит rischi ва уни ҳисоблаш йўллари. 129. Тижорат банки riskини баҳолашда активлар диверсификациясининг ўрни. 130. Банк riskларини суғурталаш усуллари. 131. Банк riskларини бошқариш асослари ва уни такомиллаштириш 7-Модуль Монетар сиёсат. 1. Пулларга талаб моделлари 2. Пуллар таклифи моделлари 3. Монетаризм пул-кредит концепцияси 4. Ж.Кенйнинг пул-кредит концепцияси 5. Монетар сиёсатнинг стратегик мақсадлари 6. Монетар сиёсатнинг тактик мақсадлари 7. Монетар сиёсатнинг индикаторлари 8. Марказий банкнинг мажбурий захира сиёсати 9. Марказий банкнинг қайта молиялаш сиёсати 10. Марказий банкнинг очиқ бозор сиёсати 11. Марказий банкнинг валюта сиёсати 12. Марказий банкнинг депозит сиёсати 13. Тижорат банкларининг кредитлаш ҳажмига нисбатан лимитлар белгилаш 14. Тижорат банклари кредитларининг фоиз ставкаларининг юқори чегарасига лимитлар белгилаш.
--

15. Тижорат банклари депозитларининг фоиз ставкаларининг юқори чегарасига нисбатан лимитлар белгилаш.

16. Селектив кредитлаш

17. Пулаг бўлган талабни белгиловчи омиллар

18. Пулга бўлган талабни баҳолаш

19. Пуллар таклифини шакллантирувчи омиллар

20. Пул агрегатлари ва уларнинг таркиби

21. Инфляция тушунчасининг мазмуни

22. Инфляциянинг турлари

23. Инфляцияга қарши кураш сиёсати.

24. Инфляцион таргетлаш режими

25. АҚШ ФЗТнинг монетар сиёсати

26. ЕМБнинг монетар сиёсати

27. Япония Марказий банкининг монетар сиёсати

28. Хитой Халқ банкининг монетар сиёсати

29. Россия Марказий банкининг монетар сиёсати

30. Туркия Марказий банкининг монетар сиёсати

31. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг монетар сиёсати

32. Ўзбекистон Марказий банки монетар сиёсатининг ўзига хос хусусиятлари

33. Монетар сиёсатнинг макроиқтисодий барқарорликни таъминлашдаги роли

34. Монетар сиёсатнинг банк тизимининг барқарорлигини таъминлашдаги роли

35. Монетар сиёсатнинг замоанвий муаммолар.

Амалий машғулотлар мультимедиа қурулмалари билан жиҳозланган аудиторияда бир академик гуруҳга бир профессор-ўқитувчи томонидан ўтказилиши зарур. Машғулотлар фаол ва интерфактив усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда муносиб педагогик ва ахборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ.

IV. Курс иши учун тахминий мавзулар

1. Пул назариялари ва улар бўйича мунозарали қарашлар

2. Пластик карточкалар билан ҳисоб-китобларни ташкил этиш ва уларни ривожлантириш йўллари

3. Пул ислохотлари ва уни пуомаласини барқарорлаштиришдаги ўрни

4. Пул массасини тартибга солиш усуллари ва воситалари

5. Пул базаси ва пул мультипликатори.

6. Пул муомаласи ва уни ташкил этиш асослари

7. Пул муомаласи қонунлари ва улардан келиб чиқадиган талаблар.

8. Пул-кредит муносабатларини ривожлантиришда олтиннинг роли.

9. Пуллар таклифи ва уни тартибга солиш усуллари.

10. Режали иқтисодиётда пул тизими ва уни бошқариш механизми

11. Кредитнинг таъминоти ва унинг турлари.

12. Кредитнинг турлари.

13. Кредит тизимининг таркибий тузилиши ва кредит муносабатлари

14. Кредит учун фоиз ва фоиз сиёсати
15. Кичик бизнесни ривожлантиришда банк кредитларининг ўрни ва роли.
16. Кичик бизнеснинг мамлакат иқтисодиётида тутган ўрни
17. Инфляцияга қарши кураш сиёсати ва унинг асосий йўналишлари.
18. Инфляцияни баҳолаш усуллари.
19. Ривожланаётган давлатларнинг банк тизими
20. Синдицияли кредитлар: мазмуни, зарурлиги ва кредитлаш тартиби.
21. Суғурта компаниялари, уларнинг вазифалари ва иқтисодиётдаги роли.
22. Аҳоли фаровонлигини оширишда тижорат банкларининг роли
23. Марказий банкнинг иқтисодий ва сиёсий мустақиллиги
24. Банклараро вакиллик муносабатлари: мазмуни, зарурлиги ва ўрнатиш тартиби.
25. Валюта биржаси ва унинг фаолият йўналишлари
26. Давлат кредити ва унинг кредит муносабатларидаги роли
27. Депозитлар ва уларнинг салмоғини кенгайтириш истиқболлари
28. Европа инвестиция банки ва унинг операциялари
29. Жаҳон банки, унинг вазифалари ва функциялари.
30. Жаҳон валюта тизими ва унинг элементлари.
31. Марказий банкнинг функциялари.
32. Махсус молия-кредит институтлари, уларнинг функциялари ва роли.
33. МДҲ давлатларининг банк тизими ва унинг хусусиятлари
34. Микрокредит ташкилотлари ва уларни ташкил қилиш асослари
35. Миллий валюта тизими ва унинг элементлари.
36. Молия бозори ва унда тижорат банкларининг ўрни
37. Нақд пул айланиши ва унинг хусусиятлари
38. Нақд пул айланишини ташкил этиш.
39. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларни ташкил қилиш қоидалари.
40. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг инкассо шакли.
41. Монометаллизм пул тизими.
42. Муомаладаги пул массаси ва уни бошқариш
43. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг шакллари ва уларга тавсиф.
44. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларни ривожлантириш борасидаги хорижий давлатлар тажрибаси.
45. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг тўлов тизимида тутган ўрни ва аҳамияти.
46. Нақдсиз пул айланмаси: мазмуни ва ташкил қилиш принциплари.
47. Нуллификация ва уни амалга ошириш шарт-шароитлари.
48. Пластик карточкаларга асосланган тўловлар.
49. Пул тизимининг барқарорлиги ва унга таъсир қилувчи омиллар.
50. Пул эмиссияси ва унинг шакллари.
51. Пул-кредитни мувофиқлаштиришда Марказий банкнинг роли
52. Пулларга бўлган талаб ва уни тартибга солиш усуллари.
53. Пулнинг замонавий турлари ва унинг функциялари
54. Пулнинг миқдорийлик назарияси.
55. Пул ўтказмалари ва улар фаолиятининг аҳамияти
56. Ривожланган мамлакатлар кредит тизими
57. Тўлов талабномаси орқали амалга ошириладиган нақд пулсиз ҳисоб-китоблар.
58. Тўлов топшириқномаси орқали амалга ошириладиган нақд пулсиз ҳисоб-

китоблар 59. Универсал ва ихтисослаштирилган тижорат банклари. 60. Ўзбекистон банк тизими, унинг шаклланиши ва ривожланиш босқичлари 61. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг нобанк кредит ташкилотлари фаолиятини назорат қилиш ва тартибга солиш тизими 62. Ўзбекистон Республикасида халқаро кредитлаш шакллари ва улардан фойдаланиш 63. Ўзбекистонда 1993-1994 йилларда ўтказилган пул ислохотининг мазмуни ва унинг аҳамияти. 64. Ўзбекистонда қимматли қоғозлар бозорининг ташкил этилиши. 65. Ўзбекистонда пул агрегатлари ва уни ўзига хос хусусиятлари 66. Ўзбекистоннинг халқаро-валюта муносабатлари. 67. Фонд биржаси ва унинг фаолияти. 68. Халқаро ва минтақавий молия-кредит ташкилотлари, уларнинг вазифалари. 69. Халқаро ва минтақавий молия-кредит ташкилотларининг Ўзбекистон билан алоқалари 70. Халқаро ҳисоб-китоблар банки: мақсади ва актив операциялари. 71. Халқаро ҳисоб-китоблар ва унинг асосий шакллари. 72. Хусусий банклар ва уларни ривожлантириш истиқболлари 73. Банкларни хусусийлаштириш масалалари. 74. Банкларнинг воситачилик операциялари ва уларни ўзига хос хусусиятлари 75. Жанубий Корея банк тизимининг шаклланиши ва ривожланиши 76. Банкларнинг капиталлашуви даражаси ва уни ошириш бўйича тадбирлар 77. АҚШ Федерал захира тизимининг дисконт сиёсати. 78. Европа Марказий банкининг дисконт сиёсати. 79. Валюта курси, уни ўрнатиш механизми ва қўлланилиши 80. АҚШ банк тизими ва унинг жаҳон иқтисодиётидаги аҳамияти. 81. Кредитлаш тамойиллари ва уларнинг кредитлаш жараёнидаги ўрни 82. Кредитлашнинг лизинг шакли. 83. Қимматли қоғозлар бозорида тижорат банкларининг ўрни 84. Кредит пуллари тизими ва уни ҳозирги ҳолати 85. Макроиктисодий кўрсаткичлар ва пул муомаласи. 86. Марказий банкнинг давлат билан алоқаси. 87. Миллий валюта ва унга таъсир қилувчи омиллар. 88. Аҳолининг омонатларини кафолатлаш фонди ва уни фаолияти 89. Банк кредитининг иқтисодиёти ривожлантиришдаги роли. 90. Банклараро ҳисоб-китоблар: мазмуни, зарурлиги ва аҳамияти 91. Банкларнинг ордерли чеклари воситасида амалга ошириладиган халқаро ҳисоб-китоблар. 92. Бозор иқтисодиёти шароитида ҳисоб-китобларни ташкил этиш ва такомиллаштириш. 93. Бозор муносабатлари шароитида пулнинг функциялари ва уларнинг мазмуни. 94. Валюта курси ва унга таъсир этувчи омиллар таҳлили. 95. Европа тикланиш ва тараққиёт банки: юзага келиши, мақсади ва вазифалари. 96. Иқтисодиётнинг ривожланишида нобанк кредит муассасаларининг ўрни ва улар фаолиятини ривожлантириш йўллари
--

97. Инфляция ва унинг юзага келиш сабаблари. 98. Инфляциянинг инвестицион жараёнларга таъсири. 99. Инфляциянинг турлари. 100. Инфляциянинг хўжалик юритувчи субъектларнинг ташқи иқтисодий фаолиятига таъсири. 101. Ислон тараққиёт банки: юзага келиши, мақсади ва вазифалари. 102. Қимматли қоғозлар, уларнинг турлари ва амал қилиш механизми 103. Кредит муносабатлари ва уларнинг иқтисодий муносабатлар тизимидаги ўрни 104. Кредит фоиз ставкасига таъсир қилувчи омиллар 105. Кредит шакллари ва турларининг тавсифи ва ривожланиш истиқболлари. 106. Кредитлашнинг факторинг шакли. 107. Кредитнинг функциялари. 108. Лизинг компаниялари ва уларнинг иқтисодиётдаги ўрни 109. Ломбард ташкилотларининг иш фаолияти ва уни ривожлантириш 110. Ломбардлар ва уларни асосий фаолият йўналишлари 111. Марказий банкнинг тижорат банклари фаолиятини тартибга солишдаги ўрни 112. Марказий банк пул-кредит сиёсати: мазмуни, стратегик ва тактик мақсадлари. 113. Марказий банк томонидан иқтисодиётни пул-кредит воситалари орқали тартибга солиш. 114. Марказий банкнинг қайта молиялаш сиёсати. 115. Микрокредит ташкилотларининг актив ва пассив операциялари. 116. Микрокредит ташкилотларининг кредит тизимидаги ўрни 117. Миллий валютанинг барқарорлиги ва уни таъминлаш йўллари 118. Минтақавий валюта тизимлари, уларнинг вазифалари ва роли. 119. Нобанк кредит ташкилотлари ва уларни ўзига хос хусусиятлари 120. Россия банк тизими ва унинг ўзига хос жиҳатлари 121. Тижорат банкининг функциялари ва ўзига хос жиҳатлари. 122. Тижорат банклари депозит сиёсати ва уни банк фаолиятидаги ўрни 123. Тижорат банкларининг нодепозит мажбуриятлари ва уларнинг таркиби 124. Тижорат банклари фаолиятини тартибга солиш ва назорат қилиш йўллари. 125. Тижорат банклари фаолиятининг иқтисодий ва ҳуқуқий асослари. 126. Тижорат банклари хизматлари бозори ва уларни ривожлантириш йўллари 127. Тижорат банкларида миқдорларнинг жорий ҳисобрақамларини очиш ва юритиш тартиби. 128. Тижорат банкларини узоқ муддатли кредитлаш операциялари ва уларни ривожлантириш йўллари 129. Тижорат банкларининг актив операциялари ва уларнинг таркиби 130. Тижорат банкларининг қимматли қоғозлар билан амалга ошириладиган инвестицион операциялари. 131. Тижорат банкларининг нақд пулсиз ҳисоб китоб операцияларининг амалга ошириш тартиби ва унинг ҳисоби 132. Тижорат банкларининг пассив операциялари.
--

133.	Тижорат банкларининг халқаро молия институтлари билан муносабатлари
134.	Тижорат кредити ва унинг ўзига хос хусусиятлари.
135.	Трансмиллий банklar ва уларнинг жаҳон иқтисодиётида тутган ўрни
136.	Халқаро кредит ва уни жалб қилиш йўллари
137.	Халқаро молия бозорлари.
138.	Халқаро молия институтлари ва уларнинг жаҳон иқтисодиётидаги роли
139.	Халқаро молия корпорациясининг молиявий ресурслари ва операциялари.
140.	Халқаро тўлов тизимлари ва уларни ташкил қилиш принциплари.
141.	Халқаро-валюта муносабатлари ва валюта операциялари
142.	Хорижий инвестиция – миллий иқтисодиётни ривожлантиришнинг омили сифатида
143.	Оффшор банklar ва уларнинг фаолият хусусиятлари
144.	Банк устав капитали, унинг шаклланиши билан боғлиқ операцияларнинг ҳисоби.
145.	Пластик карточкалар билан ҳисоб-китоблар ва уларни такомиллаштириш йўллари.
146.	Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётида ипотека кредитининг тутган ўрни ва уни ривожлантириш истиқболлари.
147.	Тижорат банкларини маркетинг стратегияси орқали бошқариш.
148.	Ўзбекистон Республикасида банкларни хусусийлаштириш ва аксиялаштириш орқали банк тизимини ривожлантириш истиқболлари.
149.	Пул алмаштириш шаҳобчалари фаолиятини ташкил қилиш ва уларни такомиллаштириш масалалари.
150.	Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда валюта бозори ва валюта операцияларини такомиллаштириш масалалари.
151.	Банklar валюта бозорининг ташкилотчиси сифатида.
152.	Валюта операцияларининг менеджменти ва уни такомиллаштириш.
153.	Валюта рискларини суғурталаш.
154.	Ўзбекистон капиталини чет эл иқтисодиётига қўйиш имкониятлари.
155.	Экспорт қилинган товарлар ва кўрсатилган хизматлар учун ҳисобларда ҳужжатлаштирилган аккредитивни қўллаш имкониятлари.
156.	Импорт қилинган товарлар ва хизматлар бўйича ҳисобларда ҳужжатлаштирилган аккредитивни қўллаш.
157.	Ўзбекистон иқтисодиётида Халқаро ва минтақавий валюта кредитлари ва молия институтларининг тутган ўрни.
158.	Халқаро валюта, кредит, молия бозорларида Ўзбекистоннинг иштирокини таъминлаш масалалари.
159.	Жаҳон олтин бозорлари ва олтин билан операциялари.
160.	Халқаро валюта ҳисоб-китоб операцияларида инфор­мацион технологиялар.
161.	Европа валюта тизими ва Евроиттифоқининг муаммолари.
162.	Халқаро тижорат кредити ва уни суғурталаш масалалари.
163.	Молиявий-иқтисодий инқирози шароитида миллий валюта курси ва уни барқарорлаштириш муаммолари.
164.	Жаҳон молиявий - иқтисодий инқирози шароитида иқтисодиётимизга чет эл инвестициясини жалб қилиш йўллари.

165. Хорижий кредит линиялари ҳисобидан кредитлашнинг хусусиятлари. 166. Чет эл капиталидан лойиҳаларни молиялаштиришда фойдаланиш имкониятлари. 167. Кичик бизнесни чет эл кредит линиялари ҳисобидан кредитлаш. 168. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида кичик бизнесни ички ва ташқи манбалар ҳисобидан кредитлаш. 169. Халқаро молия ташкилотларининг кичик бизнесни кредитлашдаги роли. 170. Кичик бизнес лойиҳаларини чет эл инвестициясидан молиялаш. 171. Кредитлаш ва унинг самарадорлигини ошириш йўллари. 172. Тадбиркорлик фаолияти ва уни кредитлаш йўллари. 173. Пул оқими ва молиявий таҳлил қилишнинг аҳамияти. 174. Мижозни кредитлашда молиявий таҳлилнинг ўрни. 175. Хўжалик субъектларини кредитлашни такомиллаштириш йўллари. 176. Фючерс операциялари ва уларни Ўзбекистонда қўллаш имкониятлари. 177. Кичик бизнесни ривожлантиришда банкларнинг роли. 178. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида банк капитали ва унинг самарадорлигини ошириш йўллари. 179. Молиявий-иқтисодий инқироз шароитида тижорат банклари молиявий ресурслари ва уларни бошқариш усуллари. 180. Нобанк муассасалари ва улар фаолиятининг хусусиятлари. 181. Кредит механизми ва уни ривожлантириш усуллари. 182. Ўзбекистоннинг Халқаро Молиявий институтлар билан алоқаси. 183. Хўжалик субъектларини қисқа муддатли кредитлаш. 184. Диверсификация ва уни банк фаолиятида қўллаш. 185. Ўзбекистонда жамғарма ишини ривожланишнинг хусусиятлари. 186. Халқ банки томонидан аҳоли жамғармаларини жалб қилиш ва уларнинг Республика иқтисодийни ривожлантиришдаги аҳамияти. 187. Халқ банки фаолиятининг натижалари, уларни ҳисобини олиб бориш. 188. Халқ банки даромадлари ва ҳаражатлари ҳисобини ташкил қилиш. 189. Халқ банкининг аҳолини кредитлаш бўйича операциялари ҳисобини ташкил этиш ва расмийлаштириш. 190. Халқ банки тизимида иқтисодий таҳлилнинг ташкил этилиши. 191. Омонатлар бўйича нақд пулсиз ҳисоб-китоблар, уларнинг турлари, аҳамияти. 192. Аҳоли пул маблағларини жалб қилишни прогнозлаштириш. 193. Ўзбекистонда жамғарма ишини ривожланишнинг хусусиятлари. 194. Халқ банки томонидан аҳоли жамғармаларини жалб қилиш ва уларнинг Республика иқтисодийни ривожлантиришдаги аҳамияти. 195. Молиявий-иқтисодий инқирози шароитида кичик бизнеснинг мамлакат иқтисодийида тутган ўрни. 196. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Фонд биржаси ва депозитарийлар фаолияти билан банк тизимининг ўзаро ҳамкорлик даражаси ва истиқболлари. 197. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Ўзбекистон Республикасида уй-жой қурилишини кредитлаш ва унинг истиқболлари. 198. Тижорат банкларининг жамғарма операциялари ва уларнинг истиқболлари.

199. Тадбиркорлик фаолиятини чет эл кредит линиялари ҳисобидан кредитлаш.
200. Бизнес режа ва кредитлаш асослари.
201. Ишбилармонлик, кредитлаш ва риск.
202. Юридик шахслар томонидан касса операцияларини амалга ошириш қоидаларига риоя қилишни текшириш.
203. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида тўлов баланси ва уни барқарорлаштириш усуллари ва йўллари.
204. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида банк тизимини ислоҳ қилиш ва эркинлаштиришнинг янги йўналишлари.
205. Ривожланаётган давлатларнинг валюта сиёсати.
206. Лизинг муносабатлари ва уларни ривожлантириш истиқболлари.
207. Ўзбекистон иқтисодиёти учун қулай бўлган халқаро ҳисоб-китоб шакллари.
208. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида аграр ислохотларни амалга оширишда банкларнинг роли.
209. Қишлоқ хўжалиги корхоналарни кредитлашнинг хусусиятлари.
210. Аграр соҳада ҳисоб-тўлов интизоми мустаҳкамлашда банкларнинг роли.
211. Савдо корхоналарини кредитлашнинг ўзига хос хусусиятлари.
212. Тайёрлов ташкилотларнинг айланма маблағлари ва уларни ташкил қилишда кредитнинг роли.
213. Валюта курси ва унга таъсир қилувчи омиллар.
214. Евро: муаммолар ва ютуқлар.
215. Евронинг халқаро молия бозоридаги ўрни ва аҳамияти.
216. Ривожланаётган давлатларда тўлов балансини тузиш методологияси ва хусусиятлари.
217. Ўзбекистонда валюта бозоридаги операциялар ва уларни такомиллаштириш.
218. Ўзбекистон Республикаси тўлов баланси.
219. Ривожланаётган давлатларни халқаро молиялаштириш ва кредитлаш масалалари.
220. Халқаро валюта фонди.
221. Жаҳон банки ва унинг Ўзбекистон билан алоқалари.
222. Европа ривожланиш ва тараққиёт банкининг Ўзбекистон билан алоқалари.
223. Европа ривожланиш ва тараққиёт банкининг Ўзбекистонда кичик бизнесни ривожлантиришдаги ўрни.
224. Банк капиталини бошқаришни молиявий таҳлил қилиш.
225. Банкнинг асосий операцияларини бошқаришни молиявий таҳлил қилиш.
226. Халқаро транспорт операцияларини кредитлаш масалалари.
227. Конвертацияни жорий етиш бўйича давлат сиёсати.
228. Халқаро молия бозорлардаги операциялар ва уларнинг таҳлили.
229. Халқаро кредит ва унга таъсир қилувчи омиллар.
230. Пластик карточкалар ва уларнинг тўлов тизимидаги ўрни.
231. Ўзбекистонда иқтисодиётни модернизациялаш шароитида депозит тизими ва уни ривожлантириш.

232. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида инвестиция бозорини молия-кредит усуллари орқали бошқариш. 233. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида банк хизматларини ривожлантириш йўллари. 234. Рискларни суғурталаш. 235. Мажбурий захиралар фондининг ташкил этилиши ва ишлатилиши. 236. Монетаризм: назария ва амалиёт. 237. Инфляция: ижтимоий оқибатлари ва камайитириш йўллари. 238. Пул эволюцияси ва унинг назарий асосчилари. 239. Ўзбекистоннинг халқаро иқтисодий муносабатларини ривожлантириш йўллари. 240. Ўзбекистон Республикасида валюта муносабатларини бошқариш. 241. Умумжаҳон Савдо Ташкилоти ва унинг фаолияти шартлари. 242. Ўзбекистоннинг УСТ (Умумжаҳон Савдо Ташкилоти)га аъзо бўлиш имкониятлари. 243. Ўзбекистонда иқтисодийни модернизациялаш шароитида экспорт салоҳияти ва уни кредитлаш. 244. Европа Иттифоқи Марказий банкининг монетар сиёсати ва унинг Европа Иттифоқи мамлакатлари пул тизимига таъсири. 245. Ўзбекистон Республикасининг экспорт салоҳиятини ошириш масалалари. 246. Муомаладаги пул массасини чеклаш усуллариини такомиллаштириш. 247. Банкдан ташқари пул оборотини чеклаш чора-тадбирлари. 248. Истеъмол бозорини сифатли товарлар билан таъминлашда банк кредитининг ўрни. 249. Тижорат банкларини солиққа тортиш масалалари. 250. Тижорат банкларининг молиявий ресурсларини бошқариш. 251. Кичик бизнесни кредитлашни такомиллаштириш. 252. Қишлоқ хўжалиги корхоналарини кредитлашни такомиллаштириш. 253. Иқтисодий тармоқларини (тармоқ ихтиёрий) кредитлашни такомиллаштириш. 254. Миллий валютанинг барқарорлигини таъминлаш масалалари. 255. Фоиз ставкалари ўзгариш рискин бошқариш. 256. Тижорат банкларининг нодепозит манбаларини бошқариш. 257. Иқтисодийни еркинлаштириш шароитида тижорат банкларининг депозит сиёсати. 258. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда тижорат банкларининг ликвидлигини бошқариш бўйича сиёсати ва стратегияси. 259. Ўзбекистон Республикасида истеъмол кредити ва уни ривожлантириш. 260. Ўзбекистон Республикасида иқтисодийни модернизациялаш шароитида ипотека кредити ва уни ривожлантириш. 261. Ўзбекистон Республикасида валюта сиёсатининг асосий йўналишлари. 262. Ўзбекистон Республикасида факторинг хизматлар ва тижорат банклари томонидан уларнинг амалга оширилиши. 263. Банкларнинг янги маҳсулотлари ва уларни ривожлантириш. 264. Тижорат банкларининг молиявий ресурсларини бошқариш.

265. Бозор иқтисодиёти шароитида банкларнинг кредит сиёсати ва унинг хусусиятлари.
266. Тижорат банкларининг депозит сиёсати ва унга таъсир қилувчи омиллар.
267. Банк рискларини бошқариш асослари ва уни такомиллаштириш.
268. Тижорат банкларининг кредит портфелини бошқариш.
269. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида банк активлари ва уларнинг диверсификацияси.
270. Тижорат банкларнинг активлари ва уларни бошқариш.
271. Кредитлаш жараёнини ташкил этиш ва кредит рискларини бошқариш.
272. Тижорат банкларининг инвестиция портфели ва уларни бошқариш.
273. Тижорат банклари рискларини баҳолаш усуллари.
274. Банк рискларини суғурталаш усуллари.
275. Тижорат банкларининг қимматли қоғозлар билан операциялари ва уларни ривожлантириш истиқболлари.
276. Банклар инвестициялаш жараёнининг асосий бўғини сифатида.
277. Дебитор ва кредитор қарздорликларни қисқартириш муаммолари.
278. Қисқа муддатли кредитлаш механизмини такомиллаштириш масалалари.
279. Молиявий-иқтисодий инқирози шароитида халқаро кредитлар бўйича қарздорлик муаммоси ва уни ҳал қилиш йўллари.
280. Тижорат банкларининг валюта операциялари ва уларнинг банк балансига таъсири.
281. Жорий операциялар баланси ва унинг валюта курсига таъсири.
282. Валютавий чеклашлар ва уларни қўллаш самарадорлиги.
283. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида валюта рискларини суғурталаш.
284. Хорижий кредит линиялари ҳисобидан кредитлашнинг хусусиятлари.
285. Алмашиниш курсини ўзгартириш орқали тўлов балансини тартибга солиш.
286. Қишлоқ хўжалигини молиялаштириш ва кредитлашда банкларнинг фаолиятини ошириш.
287. Тижорат банкларининг молиявий ресурслари ва уларни бошқариш.
288. Тижорат банкларининг кредит ресурсларини бошқариш.
289. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида тижорат банкларининг кредит сиёсати ва уни такомиллаштириш.
290. Иқтисодиётда нақд пулсиз ҳисоб-китоблар ва уларни такомиллаштириш.
291. Кичик бизнес субъектларини микрокредитлаш ва уни такомиллаштириш.
292. Касса айланишининг тахминий ҳисоб-китобларини тузишни ташкил қилиш.
293. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда узоқ муддатли кредитлаш ва унинг самарадорлиги.
294. Тижорат банкларининг кредит портфелининг сифат жиҳатдан таҳлили.
295. Қисқа муддатли кредитлашни ташкил қилиш асослари.
296. Миллий пул барқарорлигини таъминлаш асослари.

297. Қисқа муддатли кредитлашни такомиллаштириш йўллари.
298. Тижорат банкларида портфел rischi ва уни бошқариш.
299. Тижорат банкларининг активлари билан боғлиқ riskлар ва уларни бошқариш.
300. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида муаммоли кредит ва улар билан ишлаш.
301. Кредит riskларини бошқаришнинг бўғинлари..
302. Тижорат банкларида фоизли riskларни назорат қилишда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг роли.
303. Банк riskлари ва унинг турларига тавсифнома.
304. Тижорат банкларининг нодепозит манбаларини бошқариш.
305. Тижорат банкларининг фоиз сиёсати ва унга таъсир қилувчи омиллар.
306. Ёш оилаларга истеъмол кредити бериш тартиби ва унинг аҳамияти.
307. Тижорат банкларининг кредит портфелини бошқариш.
308. Револювер кредитини расмийлаштириш тартиби.
309. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда хотин-қизлар тадбиркорлик фаолиятини кредитлашни ривожлантириш масалалари.
310. Тижорат банкларида оилавий тадбиркорликни кредитлаш ва уни ривожлантириш истикболлари.

Курс иши мавзуларига ишчи ўқув дастурида қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш мумкин.

V. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1-Модуль. Банк ва касбий фаолият асослари

1. Банк тизимидаги Қонун ва меъёрий ҳужжатларнинг мазмун ва моҳияти.
2. Пул-кредит муомаласини тартибга солишда Марказий банкнинг ўрни.
3. Мамлакатимизда банк соҳасида қилинаётган ислохотлар.
4. Хорижий давлатларнинг банк тизими ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари.
5. Тижорат банкларининг вазифалари ва уларнинг иқтисодийдаги ўрни.
6. Республикамизда тижорат банкларининг фаолиятининг таҳлилий кўрсаткичлари.
7. Республикамизда ёш оилаларга бериладиган кредитлар ва уларнинг ҳуқуқий асослари.
8. Ипотека кредитининг мазмун моҳияти ва унинг ташкилий-ҳуқуқий асослари.
9. Истеъмол кредитининг ўзига хос хусусиятлари.
10. Монетар сиёсат ва унинг пул-кредит соҳасидаги ўрни.
11. Марказий банкнинг пул-кредит соҳасида олиб бораётган ислохотлари.
12. Банк ходимининг ахлоқ-одоб қоидалари.
13. Тижорат банкларининг олиб бораётган стратегик йўналишлари ва уларнинг моҳияти.

14. Илмий тадқиқот олиб боришда таҳлилий кўрсаткичларнинг аҳамияти.

15. Илмий адабиётлардан фойдаланиш ва уларни таҳлил қилишнинг хусусиятлари.

16. Банк хизматларидан фойдаланишда замонавий ахборот технологияларининг ўрни.

2-Модуль. Пул ва банкларнинг назарий асослари

17. Иқтисодий тараққиётда пулнинг роли

18. Олтин пул сифатида.

19. Пулнинг моҳияти.

20. Пулнинг ўзига хос хусусиятлари.

21. Пул умумий эквивалент сифатида.

22. Пул шакллари ва турларининг эволюцияси.

23. Пул назариялари

24. Пулнинг металлик назариясига нисбатан танқидий қарашлар.

25. Пулнинг номиналлик назариясининг юзага келиш шарт-шароитлари ва асосий қоидалари.

26. Пул массаси ва пул агрегатлари

27. Пул тизими: мазмуни, турлари ва элементлари

28. Ўзбекистон Республикаси пул тизими ва унинг элементлари

29. Инфляция ва унга қарши курашиш йўллари

30. Пул ислохотлари

31. Кредитнинг зарурлиги, функциялари, турлари ва шакллари

32. Кредит бўйича фоиз ставкалар ва уларга таъсир қилувчи омиллар

3-Модуль. Банк тизими ва халқаро иқтисодий муносабатлар

33. Банкларнинг келиб чиқиши ва банк тизими

34. Ўзбекистон Республикаси банк тизими ва унинг таркиби

35. Марказий банк ва унинг функциялари

36. Миллий валюта курси ва унга таъсир этувчи омиллар.

37. Тижорат банклари ва уларнинг функциялари

38. Тижорат банкларининг операциялари

39. Нобанк молия-кредит муассасалари

40. Банк инкирозлари

41. Пулнинг халқаро муносабатлардаги ҳаракати

42. Халқаро молия институтлари, уларнинг мақсади ва функциялари

4-Модуль. Тижорат банклари фаолиятини ташкил этиш асослари ва банк операциялари

43. Банклар ва банк фаолиятига оид илмий-назарий концепциялар тизимини шакллантириш

44. Хорижий давлатларда банк фаолиятини амалга ошириши мумкин бўлган субъектлар фаолиятининг ҳуқуқий асослари таҳлили (Европа, Япония, АҚШ, Хитой, Шарқ давлатлари, Африка, Араб давлатлари ва бошқалар)

45. Ўзбекистон Республикаси банк тизими, унинг хусусиятлари, муаммолари 4. Кредит муассасалари улар фаолиятининг ҳуқуқий асослари, улар

фаолиятини такомиллаштириш масалалари 46. Ўзбекистон Республикасида банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси, унинг зарурати, мазмуни ва амалга ошириш йўналишлари 47. Маҳаллий ва хорижий амалиётда банкларнинг турлари, уларнинг ташкил этилиш хусусиятлари. 48. Нобанк кредит ташкилотлари, улар фаолиятининг ҳуқуқий асослари ва хусусиятлари. Ломбардлар ва микрокредит ташкилотларининг таркиби ва вазифалари. Ўзбекистон Республикаси ва хорижий давлатларда банк тизими, нобанк ташкилотлари фаолиятининг ўзига хос ва қиёсий жиҳатлари. 49. 2020-2025 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси ва унинг асосий йўналишлари. 50. Банкларда давлат улушини камайтириш ва банкларaro рақобатни ривожлантириш масалалари. 51. Ўзбекистон Республикаси ва хорижий давлатларда тижорат банклари фаолиятини ташкил этишнинг иқтисодий асосларининг таққосий таҳлили. 52. Тижорат банкларини очиш учун устав капиталининг минимал миқдори талаблар бўйича хориж амалиёти, қиёсий таҳлили. 53. Устав фондини шакллантириш манбаларида мавжуд муаммолар ва уларни бартараф этиш йўллари. 54. Жаҳон амалиётида тижорат банклари фаолиятини қайта ташкил этиш сабаблари, шакллари (қиёсий таҳлил). 55. Банкларга васийлик тайинлаш зарурлиги. Алоҳида тижорат банкининг молиявий аҳволини барқарорлаштириш бўйича “Васий тайинлаш Концепцияси”ни ишлаб чиқиш. 56. Тижорат банкини тугатиш бўйича “Банкни тугатиш схемаси”ни ишлаб чиқинг. 57. Банк тизимини характерловчи 50 сўздан иборат крассворд тузинг. 58. Банк устав капитали шаклланиши бўйича хориж ва Ўзбекистон амалиётини қиёсий ўрганиш ҳамда республика банк тизими учун тавсиялар ишлаб чиқиш. 59. Ўзбекистон Республикасида банклар устав капиталини ошириш муаммолари ва уларни бартараф этиш бўйича илмий таклифлар ишлаб чиқиш 60. Тижорат банклари фаолиятини қайта ташкил этиш бўйича тартиб ва схемани шакллантириш. 61. Банкларга васийлик тайинаш схемасини ишлаб чиқиш ва банк фаолиятини барқарорлаштириш бўйича “Банк фаолиятини барқарорлаштириш” Концепциясини ишлаб чиқиш ва алгоритмини шакллантириш. 62. Тижорат банкини тугатишга олиб боровчи сабабларини аниқланг, уларни таҳлил қилинг, натижа бўйича қарор қабул қилинг ва қарорингизни далилларда исботланг. 63. Банк фаолиятига доир Халқаро молия институтлари фаолиятини ўрганиш асосида уларнинг вазифа, функция, талаблари, бугунги кунда тадқиқ қилаётган муаммоларининг йўналишларини шакллантиринг ва ўз қарашингизни шакллантиринг, Ўзбекистонга хос ва номақбул бўлган жиҳатларни аниқланг. 64. Базель қўмитасининг банк фаолиятига доир тавсиявий кўрсатмаларини гуруҳлаштиринг ва тизимини яратинг.
--

	65. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12 май 2020 йилдаги “2020-2025 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида”ги фармони асосида банкларни хусусийлаштириш, банклараро рақобат муҳитини яратиш бўйича муаммоларни аниқлаш ва тавсиялар шакллантириш. 66. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2018 йил 9 январдаги ПФ-5296-сонли фармондан келиб чиқиб вазифалар ва уларни амалга ошириш тизимини яратинг. 67. Т-схемадан фойдаланиб тижорат банкларининг ресурслари, уларнинг таркиби ва тавсифини шакллантириш. 68. Банкларнинг пассив операциялари, уларнинг турлари бўйича “Икки қисмли кундалик” яратинг. 69. Тижорат банкининг капитали унинг таркиби ва етарлилигига қўйилган талаблар ва у бўйича Базель кўмитаси талабларини ўрганиш 70. Банк капитали бўйича “Нилуфар гули” методини қўллаб уни таснифланг. 71. Тижорат банкларининг жалб қилинган маблағларининг таснифини шакллантириш, муаммоларни ўрганиш ва илмий-амалий ечими бўйича ёндашувни шакллантириш. 72. Аҳоли пул жамғармалари бўйича ҳолат ва муаммоларни ўрганиш ва ечими бўйича ўз таклифларини шакллантириш. 73. Аҳоли омонатларини кафолатлашнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш йўллари. 74. Тижорат банкларининг ресурслари ва уларнисамарали бошқариш масалалари. 75. Тижорат банклари устав капиталини шакллантириш манбалари 76. Тижорат банклари фаолиятини қайта ташкил этиш сабаблари қайта ташкил этиш схемасини шакллантириш. 77. Банкларга васийлик тайинлаш зарурлиги ва ахамияти изоҳлаш. 78. Тижорат банкни тугатишнинг самарали йўллари изоҳлаш. 79. ”БЕЕН диаграммаси” асосида банк ресурсларига таснифни шакллантириш. 80. Аҳоли омонотларининг аҳоли даромади, бандлиги, ЯИМ каби бошқа қатор кўрсаткичлар билан алоқадорлиги тизимли шаклда кўрсатинг 81. Банк активлари таркибини “Т-Схема”да ифодаланг. 82. Банк активларининг сифати даражаси ва банк активларининг диверсификацияси. 83. Тижорат банкларининг активларини бошқариш усуллари бўйича маҳаллий ва хориж олимларининг қарашларини таснифлаш. 84. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитидатижорат банклари активларини бошқариш стратегияси. 85. Тижорат банкларида мажбурий захираларни ташкил этиш тартиби ва унинг зарурияти. Маҳаллий ва хориж амалиёти қиёсий таҳлили 86. Халқаро ва маҳаллий даражада валюта курсига таъсир этувчи омилларни тизимлаштириш. 87. Валюта операцияларини ташкил этиш, валюта позицияси ва назорати.
--	--

	88. Жорий ва муддатли валюта операцияларининг таснифини шакллантириш. 89. Хеджерлаш ва унинг валюта муносабатларини ташкил қилишдаги роли. 90. Ўзбекистон Республикаси валюта бозорининг шаклланиши. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида хорижий валюталарга бўлган талаб ва таклиф (экспортга йўналтирилган корхоналар фаолиятини қўллаб-қувватлаш нуқтаи назаридан)ни мувофиқлаштириш масалалари. 91. Қимматли қоғозлар бозори ва унинг иштирокчилари таснифини шакллантириш. 92. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг ва тижорат банкларининг қимматли қоғозлар билан операциялари. 93. РЕПО операциялари. Андеррайтинг операциялари. Траст операциялари. 94. Фонд биржаси ва депозитарийлар фаолияти билан банк тизимининг ўзаро ҳамкорлик даражаси. Фонд бозорларига молиявий-иқтисодий инқирознинг таъсири ва унда юзага келган танглик сабаблари ва оқибатлари. 95. Тижорат банклари фоиз сиёсати ва оиз ставкаларининг турлари бўйича хориж амалиёти ва маҳаллий амалиётни ўрганиш. 96. Кредит баҳоси ва уни ўрнатиш тартиби: Маҳаллий ва хорижий амалиёт. 97. Фоиз ставкаси ва кредит баҳосига таъсир этувчи омиллар. 98. Маржа ва унинг ҳисобланиши. 5-Модуль. Тижорат банкларида кредитлаш тартиби ва амалиёти 99. Пандемия ва молиявий-иқтисодий инқироз шароитида Ўзбекистон ва хорижий мамлакатларда кредитлар фоизининг ўзгариши сабаблари ва унинг Ўзбекистонда ўзига хослиги. 100. Ўзбекистон Республикасида иқтисодийни модернизациялаш шароитида кредит таснифланиши билан боғлиқ муаммолар. 101. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида кредит таъминоти билан боғлиқ муаммолар. 102. Кредитлаш жараёнида таъсир қилувчи омиллар ва уларни кредит бериш бўйича қарор қабул қилишда зарурлиги бўйича тақсимланиши. 103. Кредитга лаёқатлик ва ликвидлиликни асосий фарқлари ва уни молиявий ҳисоботларни таҳлил қилиб аниқланиши. 104. Бизнес режа тузиш тартиби, усуллари ва уни келажақдаги прогнозга таъсир қилувчи омилларни аниқлаш тартиби. Мижоз учун “Бизнес режа” тузишни ўрганиш ва лойиҳа тузиш. 105. Бизнес режа ва тарихий молиявий ҳисоботларга асосланиб кредит лимитини белгилаш усуллари. 106. Кредитни бўйича таъминот турлари ва кредит тури бўйича зарурлиги. 107. Гаров реестри ва унинг кредит таъминотидаги аҳамияти. 108. Алоҳида олинган банк мижозининг молиявий ҳисоботлари ва баланси асосида унинг кредитга лаёқатлилиги кўрсаткичларини таҳлил қилиш ва унинг молиявий ҳолатига баҳо бериш.
--	---

	109. Иммитацион “Кредит пакети”ни шакллантириш, унинг таҳлили ва кредит бўлими ходими хулосасини шакллантириш. 110. Кредит таъминоти билан боғлиқ муаммолар : “Банк назарида:”- “Мижоз назарида:” Ечими бўйича хулосалар шакллантириш. 111. Кредит механизми, таркиби, элементлари, илмий ва назарий ёндашув. 112. Кредит скоринг, турлари ва уни қўллаш имкониятлари. 113. Мижознинг кредитга лаёқатлилигини кредит скоринг тизимида баҳолаш бўйича лойиҳа ишлаб чиқиш. 114. Тижорат банклари томонидан айланма маблағларни тўлдириш учун бериладиган кредитларни расмийлаштириш тартиби. 115. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда корхоналарни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлашда тижорат банкларининг роли. 116. Кредит бўйича таъминотнинг турлари: а)гаров, б)кафиллик, в)кафолат, с)суғурта, д)депозит. 117. Таъминотларни расмийлаштиришнинг ҳуқуқий асосларива гаров реестрининг кредит таъминотидаги аҳамияти. 118. Кредитнинг қайтарилишида гаров ва бошқа таъминот шакллариининг тутган ўрни ва бирламчи ва иккиламчи таъминот. 119. Тижорат банкларининг кредит сиёсатига қўйиладиган Марказий банк талаблари ва хорижий давлатлар амалиёти. 120. Кредит мониторинги бўйича маҳаллий ва хориж амалиётини “Т-схема”да ифодаланг. 121. Кредитларни таснифланиши ва улар бўйича заҳира ташкил қилишда мавжуд муаммолар ва уларни бартараф этиш йўллари. 122. Овердрафт бўйича кредитлаш ва уни ўзига хос хусусиятлари. Ломбард кредити ва ундан фойдаланиш имкониятлари. 123. Револьвер кредитини бериш бўйича жаҳон амалиёти ва унинг аҳамияти. 124. Истеъмол кредити, таълим кредитлари ва уларнинг ижтимоий аҳамияти. 125. Ипотека кредити, ундан фойдаланиш имкониятлари ва мавжуд муаммолар. 126. Тижорат банклари томонидан синдикатлашган кредитларни бериш тартиби. 127. Хорижий давлатлар амалиётида мавжуд баъзи кредит турлари ва уларни ажратиш тартиби. 128. Кичик бизнесни кредитлашни ташкил қилиш бўйича илғор хориж амалиёти таҳлили ва Ўзбекистонда қўллаш имкониятлари. 129. Кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларига айланма маблағларни тўлдириш учун ажратиладиган кредитларни ўзига хос хусусиятлари. 130. Тижорат банклари томонидан микролизингни расмийлаштириш тартиби ва унинг аҳамияти. 131. Кичик бизнес лойиҳаларини чет эл инвестицияси ва бошқа манбалар ҳисобидан молиялаш. 132. Иқтисодийни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда оилавий тадбиркорлик, хизмат кўрсатиш ва сервис ҳамда касаначилик соҳаларининг
--	--

барқарор ривожланишида банкларнинг роли.

133. Кичик бизнес ва оилавий тадбиркорликни кредитлаш бўйича хориж амалиёти.

134. Тижорат банклари томонидан қишлоқ хўжалигини кредитлаш тартиби.

135. Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликлари эҳтиёжларини, озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқишни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш бўйича хўжалик субъектлари фаолиятига банк кредитларини ажратиш тартиби.

136. Қишлоқ хўжалиги тармоқлари ва деҳқон-фермер хўжаликларини кредитлаш бўйича хориж амалиёти.

137. Пластик карточкалар ва уларни қўллаш зарурияти Пластик карточкаларнинг тўлов тизимидаги ўрни.

6-Модуль. Тижорат банкларининг анъанавий ва ноанъанавий хизматлари

138. Тижорат банкларида лизинг операцияларини ривожлантириш масалалари.

139. Банк рискларини бошқаришда мавжуд муаммолар ва уларни бартараф этиш имкониятлари.

140. Тижорат банкларида балансдан ташқари операцияларни такомиллаштириш масалалари.

141. Факторинг операцияларининг турлари ва факторинг операцияларини ўтказиш тартиби.

142. Корхоналарни дебиторлик қарзларини қисқартиришда факторинг операцияларининг ўрни.

143. Лизинг тўловлари ва уларни аниқлаш тартибини такомиллаштириш масалалари.

144. Тижорат банклари томонидан кўрсатиладиган анъанавий ва ноанъавий хизмат турларини ривожлантириш бўйича Концепция лойиҳасини ишлаб чиқиш.

145. Банкларда қимматликларни сақлаш ва сейф хизматини такомиллаштириш йўллари.

146. Мижозларга иш жойида ва уйида хизмат кўрсатиш. Интернет банкинг хизматларини ривожлантириш истиқболлари.

147. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистонда 2020-2025 йилларда банк хизматларини ривожлантириш истиқболлари.

148. Тижорат банкларини солиққа тортиш тартиби. Маҳаллий ва хорижий амалиёт.

149. Тижорат банкларининг тўловга лаёқатлилиги ва ликвидлик кўрсаткичларини аниқлаш тартибини такомиллаштириш.

150. Ўзбекистон тижорат банкларининг ликвидлик ҳолатининг таҳлили.

151. Хорижий давлатлар амалиётида тижорат банкларининг ликвидлилигини баҳолаш усуллари.

152. Ликвидлилик ва резервларни бошқариш бўйича тижорат банкларининг сиёсати ва стратегияси.

153. ГЕП таҳлилива банкларни рейтинги ва уни баҳолаш усуллари.

154. Ўзбекистонда иқтисодиётни модернизациялашшароитида тижорат

	банкларининг тўловга лаёқатлилиги ва ликвидлилигини таъминлаш йўллари. 155. Кредит rischi ва уни ҳисоблаш йўллари. 156. Тижорат банки rischiни баҳолашда активлар диверсификациясининг ўрни. 157. Банк rischiларини бошқариш уулари ва уни такомиллаштириш йўллари 7-Модуль Монетар сиёсат. 158. М.Фридменнинг монетаризм концепцияси 159. Ж.Кейнснинг пул-кредит концепцияси 160. Ж.Тобиннинг пуллар таклифи хусусидаги қарашлари 161. Монетар сиёсатнинг стратегик ва тактик мақсадлари 162. Пул массасининг ўсиш суръати кўрсаткичидан монетар индикатор сифатида фойдаланиш 163. Инфляциянинг мақсадли кўрсаткичидан монетар сиёсат индикатори сифатида фойдаланиш. 164. Миллий валютанинг номинал алмашув курсидан монетар сиёсат индикатори сифатида фойдаланиш 165. Номинал фоиз ставкасидан монетар сиёсатнинг индикатори сифатида фойдаланиш 166. Мажбурий захира сиёсати 167. Қайта моляилаш сиёсати 168. Очиқ бозор сиёсати. 169. Валюта сиёсати. 170. Депозит сиёсати. 171. Пулларга бўлган талабни баҳолаш. 172. Пуллар таклифини баҳолаш. 173. Пул агрегатлари ва уларнинг таркиби 174. Инфляция ва унинг турлари. 175. Инфляцияга қарши кураш йўллари 176. Инфляцион таргетлашнинг моҳияти 177. АҚШ ФЗТнинг монетар сиёсати 178. ЕМБнинг монетар сиёсати 179. Япония Марказий банкининг монетар сиёсати 180. Хитой Халқ банкининг монетар сиёсати 181. Россия Марказий банкининг монетар сиёсати 182. Ўзбекистон Марказий банкининг монетар сиёсати 183. Монетар сиёсатнинг макроиктисодий барқарорликни таъминлашдаги роли 184. Монетар сиёсатнинг банк тизимининг барқарорлигини таъминлашдаги роли Мустақил ўзлаштириладиган мавзулар бўйича талабалар томонидан рефератлар тайёрлаш ва уни тақдимот қилиш тавсия этилади.
3.	VI. Фан ўқитилишининг натижалари (шаклланадиган компетенциялар) – Пул, кредит ва банк тушунчаларининг моҳияти; – банклар фаолиятининг меъёрий-ҳуқуқий асослари; – тижорат банклари фаолиятининг иктисодий асослари; – кредит тизими ва улар фаолиятининг йўналишлари;

	– тижорат банклари пассивлари ва активларининг шаклланиши, таркиби, динамикаси ва етарлилиги; – тижорат банкларининг пассив ва актив операцияларини амалга ошириш тартиби; – тижорат банкларининг ликвидлилиги ва тўловга қобиллигини таъминлаш; – банклар фаолиятидаги рискларни баҳолаш ва бошқариш ҳақида ҳақида тасаввурга эга бўлиши; – Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, тижорат банклари ва нобанк кредит ташкилотларининг функциялари ва операцияларини; – Ўзбекистон Республикаси кредит тизими фаолияти қонунчилиги асосларини; – банкларни давлат рўйхатидан ўтказиш, лицензиялаш, улар устав фондини шакллантириш манбалари ҳамда банкларни қўшиш ва тугатишнинг хусусиятларини; – тижорат банклари капитали таркиби ва уларнинг етарлилигига қўйиладиган талабларни; – тижорат банклари актив ва пассивларини бошқариш усулларини; – банкларнинг валюта позициясини бошқариш ва назорат қилишни; – банк тизимининг фонд биржаси ва депозитарийлар фаолияти билан ўзаро ҳамкорлигини; – тижорат банкларида кредитлашни ташкил этиш асосларини; – мижоз кредитга лаёқатлилигининг асосий ва қўшимча кўрсаткичларини; – кредит бўйича таъминот турлари ва уларни расмийлаштиришнинг ҳуқуқий асосларини; – тижорат банкларининг кредит сиёсати ва унинг ўзига хос хусусиятларини; – кредит баҳоси ва унга таъсир этувчи омилларни; – тижорат банкларининг алоҳида кредит турлари ва уларнинг фарқли жиҳатларини; – тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини кредитлаш амалиётини ташкил қилишни; – тижорат банклари томонидан қишлоқ хўжалиги субъектларини кредитлашнинг ҳуқуқий ва иқтисодий асосларини; – тижорат банкларининг факторинг ва лизинг операциялари ва уларни амалга ошириш тартибини; – тижорат банкларининг янги хизматларини амалга ошириш тартибини; – тижорат банкларининг балансдан ташқари операцияларининг турларини; – тижорат банкларининг фоизли ва фоизсиз даромадлари ва харажатларини; – тижорат банклари фойдаси ва рентабеллик кўрсаткичларини; – тижорат банкларининг ликвидлик кўрсаткичларини ҳисоблаш ва унинг ҳолатига баҳо беришни; – банк рискларини бошқариш усулларини билиши ва улардан фойдалана олиши лозим; – кредит тизимининг ривожланиш кўрсаткичларини таҳлил этиш; – тижорат банклари томонидан ресурсларни жалб этиш ва уларни
--	---

	жойлаштириш; - тижорат банкларида кредитлаш шаклларида фойдаланиш; - тижорат банклари операциялари устидан банк назоратини ташкил этиш; - банкларнинг мижозлар олдидagi мажбуриятларини бажариш; - банкларда бошқарув тизимини ташкил этиш; - банклар фаолиятининг молиявий натижаларини баҳолаш; - тижорат банклари операцияларининг рисклилиқ даражасига баҳо бериш; - мижознинг кредитга лаёқатлилигини таҳлил этиш ва уни баҳолаш; - тижорат банклари фойдасини тақсимлаш; - фанни ўзлаштириш натижасида ва келажакда талаба банк фаолиятида бўладиган ўзгаришларни таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши; - банклар фаолиятини ташкил этишнинг ҳуқуқий асослари ва банклар фаолиятини тартибга солувчи меъёрий ҳужжатлар ҳақида тасаввурга эга бўлади; - амалиётда банклар бажарадиган операциялар ва унда қўлланиладиган амаллар ҳақида тасаввурга эга бўлади; - ўқиш даврида ёзма назорат ишларини бажариши ва рефератлар тайёрлаши; - банк фаолияти натижаларини умулаштириш, баҳолаш ва расмийлаштириш тартиблари ҳақида тасаввурга эга бўлади. - талаба рақамли иқтисодиёт шароитида банк иши ривожланиш жараёнларини таҳлил қилиш усулларини қўллаш, банк иши ривожланишидаги мавжуд муаммолар бўйича ечимлар қабул қилиш малакасига эга бўлиши керак.
4.	VII. Таълим технологиялари ва методлари: • маърузалар; • интерфаол кейс-стадилар; • семинарлар (мантиқий фиклаш, тезкор савол-жавоблар); • гуруҳларда ишлаш; • тақдимотларни қилиш; • индивидуал лойиҳалар; • жамоа бўлиб ишлаш ва ҳимоя қилиш учун лойиҳалар.
5.	VIII. Кредитларни олиш учун талаблар: Фанга оид назарий ва услубий тушунчаларни тўла ўзлаштириш, таҳлил натижаларини тўғри акс эттира олиш, ўрганилаётган жараёнлар ҳақида мустақил мушоҳада юритиш ва жорий, оралиқ назорат шаклларида берилган вазифа ва топшириқларни бажариш, якуний назорат бўйича ёзма ишни топшириш.

Асосий адабиётлар

1. Frederic S.Mishkin. The economics of money, banking and financial markets. Pearson Education Limited. 2013. 695 pages.
2. Абдуллаева Ш.З. ва б. “Пул ва банклар” Дарслик. Т.: - “ИҚТИСОД-МОЛИЯ”, 2019 й. – 628 б.
3. Абдуллаева Ш.З., Азизов У.Ў. Банк иши. Дарслик.1-кисм - Т.: Иқтисод-молия, 2019.732 б.
4. *Банковское дело : учебник / О. И. Лаврушин, Н. И. Валенцева [и др.] ; под ред. О. И.Лаврушина. -12-е изд., стер. -М. : КНОРУС, 2016. 800 с.*
5. Деньги, кредит, банки : учеб. / под ред. Г. Н. Белоглазовой. – М.: Высшее образование, 2018.- 245с.
6. Деньги, кредит, банки. Экспресс-курс : учеб. пособие / под ред. О. И. Лаврушина. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : КНОРУС, 2016.- 544 с.
7. Кузнецова, Е.И. Деньги, кредит, банки: Учебное пособие / Е.И. Кузнецова. - М.: ЮНИТИ, 2019. - 567 с.
8. Омонов А.А, Қоралиев Т.М “Пул ва банклар” Дарслик. Т.: - “ИҚТИСОД-МОЛИЯ”, 2019 й. – 461 б.
9. *Полфреман Д., Форд Ф.. Основы банковского дела. - М.: ИНФРА-М,1996. - 624 с*
10. Селищев, А. С. Деньги. Кредит. Банки / А. С. Селищев. - СПб.: Питер, 2017. - 245 с

Қўшимча адабиётлар

11. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси.- Т.Шарқ, 2014 йил.
12. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси. – Тошкент: Адолат, 2007 йил.– 291 б.
13. Ўзбекистон Республикасининг “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Қонуни. 7 ноябрь 2019 йил.
14. “Валютани тартибга солиш тўғрисида”ги Қонун. 15 ноябрь 2019 йил.
15. “Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни. 15 ноябрь 2019 йил.
16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2018 йил 9 январдаги ПФ-5296-сонли Фармони.
17. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12 май 2020 йилдаги “2020-2025 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислох қилиш стратегияси тўғрисида”ги фармони.
18. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. Халқ сўзи, 2019 йил 23 декабр
19. Владимирова. М. П. Деньги, кредит, банки : учеб. пособие / М. П. Владимирова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : КНОРУС, 2017. - 245 с.
20. Гринспен А. Эпоха потрясений: проблемы и перспективы мировой финансовой системы. Пер. с англ. – М.: Альпина Паблишер, 2017. – 520 с.
21. Эскиндаров М.А., Звонова Е.А. Международные валютные отношения. Учебник. – М.: КНОРУС, 2018. – 540 с.

Ахборот манбаалари

22. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари ва

	маълумотлари миллий базаси. 23. www.norma.uz – Ахборот – ҳуқуқий портал 24. www.tfi.uz – Тошкент молия институти расмий сайти 25. www.cbu.uz – Ўзбекистон Республикаси Марказий банки расмий сайти 26. www.finance.uz – Молия – иқтисодий таҳлил портали. 27. www.stat.uz – Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг расмий сайти 28. www.sciencedirect.com. – оммабоп илмий журналлар сайти.												
7.	Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг 2020 йил “14” 08 даги 3 -сонли баённомаси билан маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил “14” 08 даги 418 - сонли буйруғи билан маъқулланган фан дастурларини таянч олий таълим муассасаси томонидан тасдиқлашга розилик берилган.												
8.	Фан/модуль учун маъсулар: <table> <tr> <td>Омонов А.А.</td><td>–ТМИ “Банк иши” кафедраси мудири, проф, и.ф.д. (таянч ОТМдан)</td></tr> <tr> <td>Абдуллаева Ш.З.</td><td>ТМИ “Банк иши” кафедраси профессори, и.ф.д. (таянч ОТМдан)</td></tr> <tr> <td>Бобакулов Т.И.</td><td>ТМИ “Банк иши” кафедраси профессори, и.ф.д. (таянч ОТМдан)</td></tr> <tr> <td>Абдуллаев У.А.</td><td>–ТМИ “Банк иши” кафедраси доценти, и.ф.н. (таянч ОТМдан)</td></tr> <tr> <td>Холмаматов Ф.К.</td><td>–ТМИ “Банк иши” кафедраси доценти в.б., PhD. (таянч ОТМдан)</td></tr> <tr> <td>Жўраев И.И.</td><td>–ТМИ “Банк иши” кафедраси катта ўқитувчиси, PhD. (таянч ОТМдан)</td></tr> </table>	Омонов А.А.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси мудири, проф, и.ф.д. (таянч ОТМдан)	Абдуллаева Ш.З.	ТМИ “Банк иши” кафедраси профессори, и.ф.д. (таянч ОТМдан)	Бобакулов Т.И.	ТМИ “Банк иши” кафедраси профессори, и.ф.д. (таянч ОТМдан)	Абдуллаев У.А.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси доценти, и.ф.н. (таянч ОТМдан)	Холмаматов Ф.К.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси доценти в.б., PhD. (таянч ОТМдан)	Жўраев И.И.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси катта ўқитувчиси, PhD. (таянч ОТМдан)
Омонов А.А.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси мудири, проф, и.ф.д. (таянч ОТМдан)												
Абдуллаева Ш.З.	ТМИ “Банк иши” кафедраси профессори, и.ф.д. (таянч ОТМдан)												
Бобакулов Т.И.	ТМИ “Банк иши” кафедраси профессори, и.ф.д. (таянч ОТМдан)												
Абдуллаев У.А.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси доценти, и.ф.н. (таянч ОТМдан)												
Холмаматов Ф.К.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси доценти в.б., PhD. (таянч ОТМдан)												
Жўраев И.И.	–ТМИ “Банк иши” кафедраси катта ўқитувчиси, PhD. (таянч ОТМдан)												
9.	Такризчилар: <table> <tr> <td>З.Т. Мамадияров</td><td>– ТДИУ, “Банк иши ва инвестициялар” кафедраси мудири, доцент. PhD. (турдош ОТМ)</td></tr> <tr> <td>Р.Р.Тожиёв</td><td>– ТДИУ, “Банк иши ва инвестициялар” кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди, (турдош ОТМ)</td></tr> </table>	З.Т. Мамадияров	– ТДИУ, “Банк иши ва инвестициялар” кафедраси мудири, доцент. PhD. (турдош ОТМ)	Р.Р.Тожиёв	– ТДИУ, “Банк иши ва инвестициялар” кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди, (турдош ОТМ)								
З.Т. Мамадияров	– ТДИУ, “Банк иши ва инвестициялар” кафедраси мудири, доцент. PhD. (турдош ОТМ)												
Р.Р.Тожиёв	– ТДИУ, “Банк иши ва инвестициялар” кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди, (турдош ОТМ)												

